

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво Косова основани су у складу са међународним споразумом који је ратификовала Скупштина Косова, Уставним амандманом и Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

Већа су привременог карактера са конкретним мандатом и надлежношћу над злочинима против човечности, ратним злочинима и другим злочинима у складу са законом Косова који су започети или извршени на Косову у периоду од 1. јануара 1998. до 31. децембра 2000. од стране или против грађана Косова или бивше Савезне Републике Југославије.

Седиште Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва Косова налази се у Хагу, Холандија. Особље је међународно, као и судије, председник, секретар и специјализовани тужилац.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО
КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Садржај

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА	04
Предговор	06
СВК укратко	08
ВЕЋА	20
1. Судске активности	21
2. Активности председника и судија	32
3. Спољне активности	34
ОДНОСИ СА СПОЉНИМ ФАКТОРИМА	36
СЕКРЕТАРИЈАТ	40
1. Кабинет секретара	42
2. Служба за информисање и комуникацију с јавношћу	44
2.1 Односи са средствима јавног информисања	45
2.2 Програм <i>Outreach</i>	46
2.3 Сарадња са организацијама грађанског друштва и судском информативном мрежом	47
2.4 Вебсајт СВК	48
3. Омбудсман Специјализованих већа Косова	50
4. Одељење за судске послове	52
4.1 Служба за организацију рада у судници	52
4.2 Служба за превођење	53

4.3	Служба одбране	54
4.4	Служба за учешће жртава	55
4.5	Служба за пружање заштите и подршке сведоцима	56
4.6	Управа притворске јединице	57
5.	Одељење за администрацију	58
5.1	Кадровска служба	59
5.2	Служба за информациону технологију	62
5.3	Служба за одржавање и заједничке послове	63
5.4	Служба за обезбеђење и сигурност	63
5.5	Служба за финансије и буџет	64
5.6	Служба за набавке	65
6.	Служба за интерну ревизију	66
	ИНТЕГРАЦИЈА РОДНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У СВК	68
1.	Подстицање позитивног и инклузивног радног окружења у СВК и СТ	69
2.	Контакт за родна питања	73
	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО	76
	Увод	78
	Истраге Специјализованог тужилаштва	79
	Остваривање мандата	80
	Руководећи кадар тужилаштва	86
	Тимови тужилаштва	89

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА

Предговор

Са задовољством вам представљамо годишњи извештај Специјализованих већа Косова (СВК). Суд је наставио да остварује свој мандат ефикасно и делотворно. Током протекле године, суд је успешно остварио низ кључних достигнућа у свом раду изрицањем прве жалбене пресуде – за кривична дела против правосуђа – за којом су уследиле прве две одлуке о смањењу односно измени казне на основу те пресуде, као и прва жалбена пресуда за ратне злочине. Започета су два суђења, која напредују одговарајућим темпом. Осим тога, на Косову је ухапшено четири лица која се терете за застрашивање сведока. Једно лице које живи у Албанији оптужено је за кривична дела против правосуђа, али још није доведено у Притворски објекат СВК. За убрзани темпо којим СВК раде заслужан је самопрегорни рад судија, службеника и других сарадника суда.

Током 2023, судске активности СВК су интензивирани. Конкретно, у два предмета су отпочела суђења одржавањем уводних речи, а затим су настављена извођењем доказа. У једном од тих предмета, фаза извођења доказа је скоро завршена. У извештајном периоду, изречена је прва жалбена пресуда за кривична дела против правосуђа. У истом предмету, председница СВК је донела прву одлуку о смањењу и измени казне пошто су два осуђена лица одслужила две трећине казне. Поред тога, изречена је и прва жалбена пресуда за ратне злочине. У истом периоду, на Косову је ухапшено четири лица и доведено у Притворски објекат СВК-а. Против двоје од тих лица покренут је претходни поступак. Осим тога, једно лице које живи у Албанији оптужено је за кривична дела против правосуђа. Мада су албански судови помогли при његовом хапшењу у јулу 2023, захтев да буде изручен Хагу није решен до краја године.

По први пут откад су СВК почела са судским радом, све инстанце судских органа биле су ангажоване на решавању разних питања – од судије појединца, преко судије за претходни поступак, претресних панела, панела Апелационог суда, панела Врховног суда, Специјализованог већа Уставног суда, до председника суда.

У марту 2023, судије СВК-а одржале су годишњу пленарну седницу на којој су се упознале са најновијим институционалним питањима и бавиле се низом тема са дневног реда. Судије су се поново састале у септембру, када је одржан колоквијум на коме се дискутовало о питањима релевантним за међународно кривично право.

Билатерална сарадња с државама од виталног је значаја за остваривање мандата Специјализованих већа. Током 2023, на свим дипломатским састанцима, иницијали смо значај закључивања споразума о издржавању казни за лица која су осуђена пред Специјализованим већима.

У јулу и октобру, путовали смо у Њујорк, где смо учествовали на скуповима посвећеним низу тема из области кривичног права које је организовала међународна заједница и на којима смо представнике међународне заједнице упознали са мандатом и радом СВК. Председница суда је у новембру посетила Косово, где се састала с представницима грађанског друштва, медија и другим лицима. Том приликом их је информисала о текућим поступцима и одговарала на њихова питања о суду и његовом мандату.

Тим програма *Outreach* и ове године је организовао низ сусрета с представницима грађанског друштва Косова. Поред тога, СВК су у априлу одржала радионицу за Судску информативну мрежу, на којој су представници те мреже били информисани, а СВК добила драгоцене повратне информације, о садржају и ефикасности програма *Outreach*. Овако интензивне активности програма омогућила је великодушна финансијска подршка владе Швајцарске.

Програм *Outreach* активан је и на друштвеним мрежама. Поступци пред СВК могу се пратити путем видео-стриминга на вебсајту и на *YouTube* каналу СВК. Најважније вести објављују се у рубрици Актуелности на вебсајту СВК и на налогу СВК на платформи X. Запослени у Служби за информисање и комуникацију с јавношћу стоје на располагању за сва питања медија или цивилног друштва, а СВК су током дана отворених врата *Just Peace*, 24. септембра, омогућила посетиоцима да посете судницу и постављају питања.

Током 2023, сви радници суда похађали су обуку о Директиви Специјализованих већа о заштити од узнемиравања на раду, организовану с циљем да се оствари нулта толеранција према свакој врсти узнемиравања.

Желимо да изразимо дубоку захвалност државама чланицама Европске уније и трећим државама контрибуторима на истрајној подршци СВК током 2023. године. Такође смо захвални Мисији Европске уније за владавину права на Косову на подршци приликом спровођења операција на Косову, као и полицији Косова на њиховој помоћи у том погледу.

Исто тако, захваљујемо колегама из Европске службе за спољне послове, Директората ЕУ за планирање и вођење цивилних операција и Службе Европске комисије за инструменте спољне политике на помоћи и сарадњи током протекле године.

Судија Екатерина Трендафилова
Председник Специјализованих већа Косова

Хаг, 22. децембар 2023.

Такође желимо да се захвалимо и државама, дипломатском кору, као и интернационалним и интернационализованим судовима и трибуналима у Хагу на конструктивном дијалогу о организационим и административним питањима.

Радујемо се години која је пред нама, у којој ће СВК и даље водити своје поступке на безбедан, непристрасан и ефикасан начин, у складу са својим мандатом.

Др Фиделма Донлон
Секретар Специјализованих већа Косова

СВК укратко

У јуну 2008, Одбор за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе именовано је специјалног известиоца да испита наводе о тешким кривичним делима извршеним током и непосредно након сукоба 1998-1999. на Косову.

У јануару 2011, Резолуцијом 1782 (2011), Парламентарна скупштина Савета Европе усвојила је извештај који је припремио специјални извештач (Извештај Савета Европе), у коме се тврди да су извршени бројни злочини над Србима, косовским Албанцима за које се сумњало да сарађују с њима, као и другим лицима.

По подношењу извештаја Савета Европе, у мају 2011, државе чланице ЕУ разматрале су ово питање у оквиру Политичко-безбедносног комитета, тела које се бави заједничком спољном и безбедносном политиком Европске уније. Након тога основана је Специјална истражна радна група с мандатом да спроведе независну истрагу о наводима о противправном затварању, депортацији, нечовечним поступцима, мучењу и убијању, и свим осталим кривичним делима из Извештаја Савета Европе. Специјална истражна радна група, са седиштем у Бриселу, започела је с радом у септембру 2011.

Док је истрага била у току, у Размени писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност у априлу 2014, постигнут је међународни споразум о оснивању и раду посебних судских већа и специјализованог тужилаштва за кривично гоњење и суђење за кривична дела из извештаја Специјалне истражне радне групе.

У Размени писама стоји да ће та наменска и посебна судска већа бити основана у складу са законом Косова. Та судска већа и специјализовано тужилаштво ће се руководити властитим статутом и правилником о поступку и доказима, а у њима ће бити запослено и њима ће управљати искључиво међународно особље и судити искључиво међународне судије. У Размени писама се такође наводи да ће та посебна судска већа имати седиште у трећој држави и да ће се осетљиви поступци, укључујући саслушања сведока,

одвијати ван Косова. Скупштина Косова је у априлу 2014. двотрећинском већином ратификовала Размену писама, чиме је ова постала део националног законодавства и има примат над законима Косова.

У јулу 2014, главни тужилац Специјалне истражне радне групе издао је саопштење и у закључку навео да ће радна група „моћи да подигне оптужницу против одређених високих функционера бивше Ослободилачке војске Косова”.

У марту 2015, председник Скупштине Косова упутио је Уставном суду Косова захтев за оцену уставности амандмана за спровођење Размене писама који је предложила Влада Косова. Према Уставу, Уставни суд Косова морао је да оцени да ли предложени амандман сужава права и слободе гарантоване Поглављем II Устава.

У априлу 2015, Уставни суд Косова закључио је да је предлог уставног амандмана сагласан са Уставом Косова и да „ће структура, границе надлежности и функционисање Специјализованих већа бити регулисани даљим законима у складу са Уставом”.

Овај амандман ступио је на снагу дејством члана 162 Устава Косова, који је Скупштина Косова усвојила у августу 2015. У исто време, усвојен је и Закон о оснивању обе институције, који представља оснивачки акт Специјализованих већа Косова (СВК) и Специјализованог тужилаштва (СТ).

У априлу 2016, др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме започиње рад Секретаријата у Хагу.

У септембру 2016, Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.

У децембру 2016, судија Екатерина Трендафилова именована је за председника СВК. На дужност је ступила у јануару 2017.

Дана 1. јануара 2017, ступио је на снагу Споразум о држави домаћину између Косова и Холандије, чиме је Специјализованим већима омогућено да воде кривичне поступке на територији Холандије.

Након тога, у **фебруару 2017**, деветнаест судија уписано је у Листу међународних судија Специјализованих већа. На својој првој пленарној седници у **марту 2017**, судије СВК усвојиле су Правилник о поступку и доказима.

Након што је Специјализовано веће Уставног суда оценило његову сагласност са Уставом, Правилник о поступку и доказима ступио је на снагу у **јулу 2017**, чиме Специјализована већа постају у потпуности спремна за судски рад.

У **новембру 2017**, секретар је усвојила Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК. Од тада су у Именик бранилаца и заступника жртава уписана 238 адвоката са Косова, из Србије и низа других земаља.

У **мају 2018**, Пјетро Спера је именован за омбудсмана СВК.

У **јуну 2018**, основана је Судска информативна мрежа састављена од локалних НВО са Косова и из Србије.

У **септембру 2018**, Џек Смит наследио је Дејвида Швендимана на дужности специјализованог тужиоца.

У **марту 2019**, судије СВК су одржале четврто пленарно заседање. Истог месеца је усвојен Кодекс професионалне етике за браниоце и тужиоце пред СВК.

У **јуну 2019**, СВК и СТ су се преселили у нове просторије у Хагу.

У **фебруару и априлу 2020**, специјализовани тужилац подигао је прве оптужнице.

У **априлу 2020**, секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

У **септембру 2020**, шест нових судија положило је заклетву, специјализовани тужилац је ухапсио првог оптуженог, Саљиха Мустафу, по наводима о

ратним злочинима, као и Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја, по наводима о кривичним делима против правосуђа.

У **новембру 2020**, специјализовани тужилац је ухапсио Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија, по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

У **децембру 2020**, председници Катерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

Дана **16. марта 2021**, Пјетер Шаља ухапшен је у Белгији а **15. априла 2021**. доведен је у Притворски објект СВК.

Дана **5. маја 2021**, председница је одредила Претресни панел I да суди у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*. Суђење је почело **15. септембра 2021**, уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Дана **15. јула 2021**, председница је одредила Претресни панел II да суди у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*. Суђење је почело **7. октобра 2021**, уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Дана **8. маја 2022**, специјализованом тужиоцу Џеку Смиту продужен је мандат за још четири године.

Дана **18. маја 2022**, Претресни панел II донео је прву пресуду Специјализованих већа у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, којом су обојица оптужених оглашена кривим за ометање службених лица у обављању службене дужности, застрашивање у току кривичног поступка и повреду тајности поступка.

Дана **17. јуна 2022**, г. Гуцати и г. Харадинај поднели су најаве жалбе на првостепену пресуду.

Дана **21. септембра 2022**, судија за претходни поступак предао је предмет *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље* Претресном панелу I.

Дана **19. новембра 2022**, након одласка Џека Смита са дужности специјализованог тужиоца, за вршиоца дужности именован је Алекс Вајтинг.

Дана **1. и 2. децембра 2022**, панел Апелационог суда одржао је жалбени претрес у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.

Дана **15. децембра 2022**, судија за претходни поступак предао је предмет *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* Претресном панелу II.

Дана **16. децембра 2022**, Претресни панел I донео је пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, којом је оптуженог огласио кривим за ратне злочине произвољног лишавања слободе, мучења и убиства.

Дана **2. фебруара 2023**, у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, панел Апелационог суда изрекао је пресуду, којом је потврдио првостепену пресуду, али је умањео казну затвора на четири године и три месеца.

Дана **21. и 22. фебруара 2023**, почело је суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље* уводним речима страна у поступку и заступника жртава.

Дана **3. априла 2023**, почело је суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* уводним речима страна у поступку и заступника жртава.

Дана **2. јуна 2023**, Кимберли П. Вест наследила је Џека Смита на дужности специјализованог тужиоца.

Дана **31. јула 2023**, албанске власти ухапсиле су Дритана Хоџаја на основу налога за хапшење који су издала СВК, али је он потом пуштен на слободу одлуком албанског Апелационог суда.

Дана **5. октобра 2023**, на Косову су ухапшени Исмет Бахтијари и Сабит Јанузи, због сумње да су извршили кривична дела против правосуђа.

Дана **12. октобра 2023**, Хиснију Гуцатију је смањена казна и омогућен му је повратак на Косово под одређеним условима.

Дана **2. новембра 2023**, на Косову је ухапшен Исни Киљај због сумње да је извршио кривична дела против правосуђа.

Дана **11. децембра 2023**, на Косову је ухапшен Хаџи Шаља због сумње да је извршио кривична дела против правосуђа.

Дана **12. децембра 2023**, Насиму Харадинају је смањена казна и омогућен му је повратак на Косово под одређеним условима.

Дана **14. децембра 2023**, панел Апелационог суда донео је жалбену пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, којом је делимично потврдио првостепену пресуду и смањео казну затвора на 22 године.

2011.

Јануар 2011.

Парламентарна скупштина Савета Европе усваја Извештај о „Нечовечном поступању с људима и недозвољеној трговини људским органима на Косову“.

Септембар 2011.

Специјална истражна радна група, коју је ЕУ основала ради спровођења кривичних истрага о наводима из Извештаја Савета Европе, започиње с радом.

2014.

Април 2014.

Размена писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност о питању оснивања „посебних судских већа“.

2015.

Август 2015.

Скупштина Косова усваја члан 162 Устава Косова и Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

2016.

Април 2016.

Др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме ова судска установа започиње с радом у Хагу.

Септембар 2016.

Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.

Децембар 2016.

Судија Екатерина Трендафилова је именована за председника СВК.

2017.

Јануар 2017.

Споразум с државом домаћином склопљен између Косова и Холандије ступа на снагу, чиме СВК стичу правни основ за вођење кривичних поступака у Холандији.

Фебруар 2017.

Деветнаест судија је увршћено у Листу међународних судија.

Март 2017.

Судије усвајају Правилник о поступку и доказима, који затим преиспитује Специјализовано веће Уставног суда.

Јул 2017.

Након провере сагласности са Уставом, коју је спровело Специјализовано веће Уставног суда, Правилник о поступку и доказима ступа на снагу и СВК постају спремна за судски рад.

Новембар 2017.

Секретар усваја Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК.

2018.

Мај 2018.

Пјетро Спера је именован за омбудсмана Специјализованих већа Косова.

Септембар 2018.

Џек Смит наслеђује Дејвида Швендимана на дужности специјализованог тужиоца.

2019.

Јун 2019.

СВК и СТ се селе у нове просторије.

2020.

Фебруар и април 2020.

Специјализовани тужилац подиже прве оптужнице.

Април 2020.

Секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

Септембар 2020.

Шест нових судија полаже заклетву, а специјализовани тужилац хапси Саљиха Мустафу по наводима о ратним злочинима, а затим и Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Новембар 2020.

Специјализовани тужилац хапси Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија, по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

Децембар 2020.

Председници Екатерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

2021.

Март 2021.

Пјетер Шаља ухапшен је у Белгији и доведен у притворски објект СВК.

Септембар 2021.

Почиње судски поступак у предмету Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.

Октобар 2021.

Почиње судски поступак у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

2022.

Март 2022.

Завршено је суђење у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

Мај 2022.

Специјализованом тужиоцу Џеку Смиту продужен је мандат на још четири године.

Мај 2022.

Претресни панел II доноси прву пресуду Специјализованих већа у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

Јун 2022.

Хисни Гуцати и Насим Харадинај подносе најаве жалби на пресуду.

Септембар 2022.

Завршетак суђења у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*.

Новембар 2022.

Алекс Вајтинг ступа на дужност вршиоца дужности специјализованог тужиоца, након одласка Џека Смита.

Децембар 2022.

Одржан је жалбени претрес у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.

Децембар 2022.

Претресни панел I доноси пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*. То је прва пресуда за ратне злочине донета на Специјализованим већима.

2023.

Фебруар 2023.

Панел Апелационог суда доноси пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.

Фебруар 2023.

Почиње судски поступак у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље*.

Април 2023.

Почиње судски поступак у предмету *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других*.

Јун 2023.

Кимберли Вест именована за новог специјализованог тужиоца.

Јул 2023.

Власти у Албанији хапсе Дритана Гоџаја по оптужби за кривична дела против правосуђа, али одлуком албанског Апелационог суда бива пуштен на слободу.

Октобар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Октобар 2023.

Измена казне Хиснију Гуцатију, по којој се под одређеним условима пушта на слободу.

Новембар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Иснија Киљаја на Косову по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Децембар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Хаџија Шалју по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Децембар 2023.

Измена казне Насиму Харадинају, по којој се пушта на слободу под одређеним условима.

Децембар 2023.

Панел Апелационог суда доноси пресуду у предмету Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.

Специјализована већа Косова (СВК) и Специјализовано тужилаштво (СТ) су две независне институције формиране након Размене писама, у складу са законима Косова и усвајањем уставног амандмана 2015. године. У августу 2015. Скупштина Косова усвојила је Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву (Закон).

■ Мандат СВК је

- „да осигурају безбедан, независан, непристрасан, правичан и ефикасан кривични поступак у вези с наводима о тешким прекограничним и међународним кривичним делима извршеним у току и после сукоба на Косову, а која се тичу кривичних дела из Извештаја Парламентарне скупштине Савета Европе [...] и која су била предмет кривичне истраге Специјалне истражне радне групе” (члан 1 Закона).

■ СВК су основана у складу са Разменом писама и законима Косова

- имају исте нивое судова као косовски правосудни систем (основни, апелациони, врховни, уставни)
- имају седиште изван Косова
- судије и особље су држављани држава чланица ЕУ или трећих држава контрибутора
- примењују међународно обичајно право и национално кривично право у складу са Законом
- примењују властита правила о поступку и доказима.

■ СВК су привремена судска установа

- постојаће само онолико дуго колико буде потребно да се реши по оптужбама које изнесе специјализовани тужилац и док Савет ЕУ не обавести Косово да су завршене истраге и судски поступци.

■ Надлежност СВК обухвата

- злочине против човечности, ратне злочине и друга кривична дела инкриминисана кривичним законом меродавним у време када су извршена
  - која су извршена између 1. јануара 1998. и 31. децембра 2000.
  - која су започета или извршена на Косову, односно која су извршили држављани Косова/Савезне Републике Југославије или су извршена над држављанима Косова/Савезне Републике Југославије
- одређена кривична дела против правосуђа, уколико се односе на званичне поступке и/или особље СВК.

■ СВК се баве искључиво појединачном кривичном одговорношћу – групама или организацијама се не може судити.

■ СВК дозвољавају учешће жртава у поступку.

- Рад СВК и СТ финансирају државе чланице ЕУ и треће државе контрибутори и обе установе су независне у свом раду и испуњавању свог мандата.
- Службени језици СВК и СТ су албански, српски и енглески.
- СВК имају омбудсмана, који поступа самостално и надзире, брани и штити основна права и слободе лица која долазе у контакт са СВК и СТ. Омбудсман, поред осталог

- поступа по наводима из притужби које појединци могу да уложе:

- уколико се притужба тиче њиховог контакта са СВК, односно СТ
- у случају непотребног одлагања у поступку пред СВК
- уколико су исцрпљена сва друга правна средства
- уколико је притужба поднета у року од шест месеци од кршења на које се односи

- може у сваком тренутку и без претходне најаве да уђе у притворски објекат СВК и изврши инспекцију како би оценио услове притвора.

ВЕЋА

Током 2023, Специјализована већа су активним судским радом остварила велики број значајних достигнућа. Конкретно, 2. фебруара 2023. донета је прва жалбена пресуда и то у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, који се водио за кривична дела против правосуђа. То је уједно и први предмет пред СВК који је окончан. Поред тога, 14. децембра 2023. донета је и прва жалбена пресуда за ратне злочине, и то у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*. Започети су судски поступци у предметима *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* и *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље*, а три нова оптужена и једно осумњичено лице ухапшени су на Косову по оптужбама за кривична дела против правосуђа и доведени у Притворски објект у октобру, новембру и децембру.

Још једно лице које је оптужено за застрашивање сведока ухапшено је 31. јула у Тирани у Албанији, а да ли ће бити доведено у Притворски објект зависиће од исхода жалбе албанског тужиоца на одлуку Апелационог суда Албаније којом је одбијен захтев за предају тог лица Специјализованим већима.

Током 2023. биле су активно ангазоване све инстанце СВК, укључујући судију појединца, судију за претходни поступак, два претресна панела, панел Апелационог суда, панел Врховног суда и Специјализовано веће Уставног суда. По први пут откад су СВК отпочела судски рад, председница је решавала о питању смањења казне двојици осуђених. Током године, наведени панели и председница донели су укупно 1392 одлуке и налога, од којих је 177 издато усмено.

а.

ПОСТУПЦИ ПРЕД СУДИЈОМ ПОЈЕДИНЦЕМ

Специјализовани тужилац против Иснија Киљаја

Дана 2. новембра 2023, по наредби специјализованог тужиоца, на Косову је ухапшен Исни Киљај. Наредба за хапшење издата је за кривично дело ометања службених лица у вршењу службене дужности и повреде тајности поступка. Исни Киљај је 3. новембра 2023. доведен у Притворски објект, а први пут је приступио суду пред судијом појединцем Николом Гијуом 4. новембра 2023.

Исни Киљај на првом приступању суду 4. новембра 2023.

Дана 8. новембра 2023, судија појединац наложио је да се г. Киљају продужи притвор након што је закључио да постоји основана сумња да је оптужени извршио кривична дела против вршења правосуђа из надлежности Специјализованих већа, те да је продужени притвор оправдан, између осталог, због опасности од бекства.

Судија појединац и судија за претходни поступак, Никола Гију

6. ПОСТУПЦИ ПРЕД СУДИЈОМ ЗА ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК

Специјализовани тужилац против Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија

Дана 5. октобра 2023, Специјализовано тужилаштво је на Косову ухапсило Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија на основу налогâ за хапшење и довођење и потврђене оптужнице које је 2. октобра издао судија за претходни поступак, судија Никола Гију. Обојица оптужених доведени су у Притворски објекат 6. октобра. Оптужени се терете за застраживање сведока и покушај ометања службених лица у вршењу сужбене дужности озбиљним претњама, како по основу

индивидуалне одговорности, тако и за учествовање у заједничком деловању групе.

Обојица оптужених први пут су приступили суду 9. октобра, пред судијом за претходни поступак, и изјаснили се да нису криви за дела за која се терете. Поред тога, у овом предмету одржане су и две статусне конференције, једна 12. октобра, а друга 6. новембра.

Судија за претходни поступак Гију на првом приступању суду г. Јанузија, 9. октобар 2023.

Сабит Јанузи на првом приступању суду,
9. октобар 2023.

Исмет Бахтијари на првом приступању суду,
9. октобар 2023.

Специјализовани тужилац против Хаџија Шаље

Дана 4. децембра, судија за претходни поступак потврдио је оптужницу за кривична дела против правосуђа против Хаџија Шаље и издао налог за његово хапшење. Према оптужници, најкасније од 5. до 12. априла 2023, заједно са другим лицима, укључујући Сабиа Јанузија и Исмета Бахтијарија, Хаџи Шаља је организовао да се ступи у контакт са сведоком који је пружио информације или је било вероватно да ће пружити информације тужилаштву или СВК о кривичним делима из надлежности овог суда.

Хаџи Шаља је ухапшен на Косову 11. децембра, а следећег дана доведен је у Притворски објекат. Његово прво приступање суду одржано је

Хаџи Шаља на првом приступању суду, 13. децембар 2023.

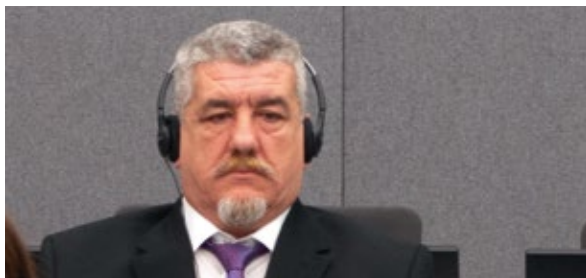
13. децембра, а статусна конференција, на којој се изјаснио да није крив за дела за које се терети, одржана је 15. децембра.

ц.

ПОСТУПЦИ ПРЕД ПРЕТРЕСНИМ ПАНЕЛИМА

Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље

Судски поступак у предмету против Пјетера Шаље започет је 21. и 22. фебруара 2023, уводним излагањима вршиоца дужности специјализованог тужиоца, браниоца г. Шаље и заступника жртава. Пјетер Шаља, који је према наводима из оптужнице био припадник Ослободилачке војске Косова (ОВК) стациониран у месту Кукеш у Албанији, терети се по четири тачке за ратне злочине (произвољно лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство). Према оптужници, та кривична дела извршена су приближно између 17. маја и 5. јуна 1999, над лицима која су била затворена у фабрици метала у Кукешу коју је користила ОВК.

Пјетер Шаља током уводних речи, 21. фебруар 2023.

Претресни панел I, који је одређен за вођење овог предмета, чине судија Мапи Фелт-Фоља (председавајући судија), судија Роланд Декерс, судија Жилбер Бити и судија Владимир Микула (резервни судија).

Претресни панел I на заседању у предмету против Пјетера Шаље, 27. март 2023.

Тужилаштво је завршило извођење доказа 6. јула, након што је позвало и саслушало 10 сведока. Заступник жртава је извео своје доказе 21. августа, а 24. и 25. августа 2023. одржана је конференција за припрему одбране. Дана 15. септембра, Претресни панел I одбио је захтев одбране за одбацивање оптужби за убиство (тачка 4) према правилу 130 Правилника о поступку и доказима, након чега је 20. септембра почело извођење доказа одбране.

До краја 2023, одбрана је позвала девет сведока, а очекује се да ће извођење доказа завршити до 15. јануара 2024. године.

У овом предмету учествује осам жртава и сви су Албанци с Косова.

[П]анел [...] налази да су очекивана сведочења сведока W04405, W04441, W04280 и W04440 релевантна за овај предмет јер се очекује да ти сведоци пруже информације о кредибилитету сведока тужилаштва [...]. Од њих се такође очекује да сведоче о сазнањима које имају (или немају) о затварању и/или злостављању затвореника у фабрици метала у Кукешу [...].

Панел закључује да је оправдан захтев одбране да сва четири сведока буду саслушана лично у седишту Специјализованих већа у Хагу.

KSC-BC-2020-04/F00683/RED, Јавна редигована верзија одлуке по захтеву одбране према правилу 121(3) Правилника да се упути судски позив сведоцима W04405, W04441, W04280 и W04440, 16. новембар 2023, ставови 14, 17.

Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других

Судски поступак у предмету против Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија почео је 3. априла 2023, уводним излагањем специјализованог тужиоца. До краја 2023, тужилаштво је позвало 39 сведока да дају исказ у судници, а у доказни спис прихваћено је 138 изјава сведока.

У оптужници се наводи да су та кривична дела извршена најкасније од марта 1998. до септембра 1999, на више места широм Косова, и у Кукешу и Цахану на северу Албаније. Тврди се да су наведена кривична дела извршили припадници ОВК над цивилима и лицима која нису учествовала у сукобу.

Хашим Тачи, Кадри Весели, Реџеп Сељими и Јакуп Краснићи терете се по десет тачака – четири тачке за ратне злочине и шест тачака за злочине против човечности.

Заседање у предмету *Тачи и други*, 3. април 2023.

Претресни панел II, који је одређен за овај предмет, чине судија Чарлс Смит III (председавајући

судија), судија Кристоф Барте, судија Генел Метро и судија Фергал Гејнор (резервни судија).

Претресни панел II током уводних излагања у предмету *Тачи и други*, 3. април 2023.

У овом предмету учествује 141 жртва.

*Уставни суд у својој анализи није навео да у случају када сведок на суђењу да изјаву која се битно разликује од изјаве коју је исти сведок дао у фази истраге, правилу 155(2) треба дати предност над правилом 143(2)(ц). Напротив, како је очигледно изнето у анализи Уставног суда, прихватање раније, недоследне изјаве, која је дата у истражној фази према правилу 143(2)(ц), представља средство које панел може да користи када се испуне услови постављени тим правилом. Ничим се у пресуди Уставног суда не сугерише, па ни било где другде, да правило 155 представља *lex specialis* у односу на правило 143(2)(ц). Штавише, таквим би тумачењем правило 143(2)(ц) изгубило релевантност.*

KSC-BC-2020-06/F01821, Одлука по захтеву тужилаштва за прихватање изјавâ сведока W03827 у спис складу с правилом 143(2) и захтеву одбране за поновно разматрање, 28. септембар 2023, став 25.

Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја

Хисни Гуцати и Насим Харадинај били су оптужени за четири кривична дела против правосуђа и јавне управе и два кривична дела против јавног реда, конкретно, за ометање службеног лица у вршењу службене дужности путем озбиљних претњи, застрашивање, одмазду и повреду тајности поступка.

Доношењем пресуде панела Апелационог суда у овом предмету 2. фебруара 2023, Специјализована већа су учинила значајан корак у свом раду. Наиме, то је прва другостепена пресуда изречена пред СВК. Панел Апелационог суда у чијем су саставу судија Мишел Пикар (председавајући судија), судија Кај Амбос и судија Нина Јергенсен, потврдио је закључак првостепеног панела да су Гуцати и

Харадинај криви за застрашивање за време кривичног поступка, повреду тајности поступка неовлашћеним откривањем тајних информација обелодањених у службеном поступку и повреду тајности поступка неовлашћеним откривањем идентитета и личних података заштићених сведока.

Панел Апелационог суда је већином гласова потврдио и осуду првостепеног панела за ометање службеног лица у вршењу службене дужности озбиљним претњама, али је, такође већином гласова, смањено казну затвора на четири године и три месеца, с тим да им се урачуна време проведено у притвору, и да плате новчану казну од по 100 евра.

Панел Апелационог суда приликом изрицања пресуде у предмету Гуцати и Харадинај, 2. фебруар 2023.

Хисни Гуцати и Насим Харадинај приликом изрицања жалбене пресуде, 2. фебруар 2023.

Због природе кривичних дела у надлежности Специјализованих већа и контекста у коме су извршена потребно је ослонити се на усмена сведочења. У извршавању задатка повереног Специјализованим већима основна је претпоставка да лица која долазе да сведоче, и то врло често о трауматичним или тешким доживљајима, могу да дођу и сведоче без страха.

Заштита сведока од затраживања и опасности представља саме темеље сваког система кривичног правосуђа, па и Специјализованих већа. Питање које се управо и разматра у овом предмету јесте ваљано вршење правосуђа, интегритет и сигурност судских поступака и безбедност сведока.

Сажетак жалбене пресуде у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја (KSC-CA-2022-01), 2. фебруар 2023, стр. 2.

Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе

Саљих Мустафа је био оптужен по четири тачке за ратне злочине (произвољно лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство) извршене у априлу 1999. Према наводима у оптужници, Мустафа је током релевантног периода био командант герилске јединице Ослободилачке војске Косова у оквиру оперативне зоне Лаб.

Претресни панел I је 16. децембра 2022. огласио Мустафу кривим за мучење, произвољно лишавање слободе и убиство као ратни злочин, и осудило га на 26 година, а ослободио га је оптужби за сурово поступање као ратни злочин.

Дана 6. априла 2023, Претресни панел I донео је одлуку о репарацијама, којом је Мустафи наложено да на име одштете за патње које су претрпеле жртве злочина за које је осуђен исплати 207.000 евра. У поступку је у својству сведока учествовало осам жртава, од којих су сви Албанци с Косова.

Мустафа је 3. фебруара уложио жалбу на првостепену пресуду, након чега је председница СВК одредила панел Апелационог суда да решава по тој жалби у саставу: судија Мишел Пикар (председавајући судија), судија Кај Амбос и судија Нина Јергенсен. Жалбени претрес одржан је 26. октобра 2023.

Саљих Мустафа на жалбеном претресу, 26. октобар 2023.

Изрицањем пресуде панела Апелационог суда у овом предмету 14. децембра 2023, достигнута је још једна кључна фаза у раду суда. Била је то прва жалбена пресуда за ратне злочине пред СВК. Панел Апелационог суда потврдио је осуду г. Мустафе за произвољно лишавање слободе,

мучење и убиство као ратне злочине, али је делимично усвојио Мустафину жалбу на казну. У том циљу, панел Апелационог суда је Мустафи смањио казну са 26 на 22 године, с тим да се урачуна време проведено у притвору.

Панел Апелационог суда нагласио је да жалбена пресуда „представља значајан корак ка задовољењу правде за жртве и утврђивању одговорности“ и да смањење казне г. Мустафи „нипошто не значи да кривична дела за која је оглашен кривим и осуђен нису тешка кривична дела.“

KSC-CA-2023-02, Сажетак жалбене пресуде, 14. децембар 2023, стр. 1, 21.

Интерлокуторне жалбе

С обзиром на знатан напредак остварен у поступцима пред СВК, током 2023. панели Апелационог суда били су ангажовани и на решавању низа најразличитијих жалби.

У донетим одлукама, бавили су се разним жалбеним питањима, између осталог и продужењем притвора оптужених, учешћем жртава, испитивањем сведока и захтевима за прихватање доказа без присуства сведока.

Панел је овде мишљења да ако жалилац коме је жалба одбијена жели да изнесе нове информације за које није знао и које није имао на располагању у време када му је првобитна жалба одбијена, а које оправдавају ново разматрање захтева за учешће у поступку, тај жалилац може преко Службе за учешће жртава панелу који у релевантно време поступа у том предмету поднети пријаву за учешће у поступку на поновно разматрање с обзиром на нове информације. Иако то није изричито предвиђено нормативним оквиром Специјализованих већа, панел Апелационог суда не види препреке таквом поступку и сматра да би он био у интересу правде и заштите личних интереса и права сведока.

KSC-BC-2020-06/IA026/F00011/RED, Јавна редигована верзија одлуке по жалби на четврту одлуку о учешћу жртава, 26. Април 2023, став 30.

Мада претресни панел није дужан да испитује сведоке нити да изводи доказе о чињеницама и питањима која нису обрадиле стране у поступку, Правилник му недвосмислено даје овлашћење и дискреционо право да то чини у оквиру вршења своје дужности да допринесе утврђивању истине.

KSC-BC-2020-06/IA028/F00011/RED, Јавна редигована верзија одлуке по жалби Тачија, Сељимија и Краснићија на усмени налог о испитивању претресног панела, 4. јул 2023, став 34.

е.

ПАНЕЛ ВРХОВНОГ СУДА

Дана 2. и 3. маја 2023, Гуцати и Харадинај поднели су захтеве за заштиту законитости у складу са чланом 48(6)-(8) Закона и Правилном 193 Правилника. Дана 18. септембра 2023, панел Врховног суда, у чијем су саставу судија Екатерина

Трендафилова (председавајући судија), судија Кристине ван ден Вајнхерт и судија Данијел Франсен, донео је одлуку којом је оба захтева одбио у целости. Панел је закључио да није било никаквих битнијих повреда поступка или кривичног закона.

Панел подсећа да је према члану 48(6) и (7) Закона и правилима 193 и 194 Правилника, заштита законитости ванредан правни лек. Она нема за циљ стварање још једног уопштеног основа за улагање жалбе. У ствари, слично као у Законику о кривичном поступку Косова, заштита законитости ограничена је на конкретне ситуације дефинисане Законом и Правилником.

KSC-SC-2023-01/F00021, Одлука по захтеву за заштиту законитости, 18. септембар 2023, став 9.

Специјализовано веће Уставног суда донело је током 2023. две одлуке по захтевима за оцену уставности. Први захтев поднео је Пјетер Шаља, 11. јула 2023. Он је тврдио да је претресни панел прекршио његово право на правично суђење и право на делотворно правно средство гарантовано члановима 31, 32 и 54 Устава Косова и члановима 6 и 13 Европске конвенције о људским правима кад је закључио да изјаве које је он дао Федералној криминалистичкој полицији Белгије 2016. године нису недопуштене као докази.

Специјализовано веће Уставног суда одбило је његов захтев 29. августа 2023. закључивши да је преурањен, с обзиром на то да је поступак у том предмету још био у току.

Други захтев за оцену уставности поднео је Насим Харадинај 21. новембра 2023. Крајем 2023, одлука по том захтеву још је била на разматрању.

[...] кривична већа су примарна инстанца која треба да оцени да ли је тврдња о кршењу поступка оправдана и да ли се то питање мора решити у току самог поступка. Такав став у складу је са општим начелом по коме се придржавање услова правичног суђења мора испитати у сваком предмету, имајући у виду ток поступка у целини, а не на основу издвојеног разматрања неког посебног аспекта или појединачног инцидента у поступку, осим у случају када се утврди, након што је кривично веће донело одлуку о оптужбама и поступак завршен, да је неки конкретни чинилац, чак и ако је у питању чинилац који је био релевантан у раним фазама поступка, био толико пресудан да је због њега поступак у целости био неправичан.

KSC-CC-2023-21/F00006, Одлука по захтеву Пјетера Шаље упућеном панелу Уставног суда у вези са основним правима гарантованим чланом 31, 32 и 54 Устава Косова и члановима 6 и 13 Европске конвенције о људским правима, 29. август 2023, став 27.

Дана 12. октобра 2023, председница Трендафилова донела је прву одлуку СВК о ублажавању, модификовању или измени казне. Председница је била обавештена да су Гуцати и Харадинај 25. јула 2023. одслужили две трећине казне, чиме су се, према члану 51(2) Закона, стекли услови за смањење казне.

Председница је размотрила све информације које су јој предочене и, пошто се консултовала са судијама панела који је изрекао казну и након засебно одржаних усмених рочишта за Гуцатија, односно Харадинаја, донела је одлуку о модификовању казне Гуцатију, којом је одобрен његов повратак на Косово уз одређене услове, 18. октобра 2023. или пре тог датума.

Услови ће важити до истека казне коју је изрекао панел Апелационог суда, тј. до 24. децембра 2024. У случају непоштовања било ког од зацртаних услова, одлука ће бити поништена и г. Гуцати враћен у затвор.

Председница је такође одлучила да се казна г. Харадинају може смањити уз одређене услове уколико он у одређеном периоду покаже да се придржава постојећих прописа у Притворском објекту СВК. Након што је од секретара суда добила извештај о владању г. Харадинаја у Притворском објекту, председница је 12. децембра 2023. донела одлуку о измени казне изречене г. Харадинају, којом је одобрен његов повратак на Косово, уз одређене услове, 14. децембра 2023. или приближно тог датума.

Услови ће важити до истека казне коју је г. Харадинају изрекао панел Апелационог суда, тј. до 24. децембра 2024. У случају непоштовања било ког од зацртаних услова, г. Харадинај ће бити враћен у затвор.

Председница Екатерина Трендафилова

2

Активности председника и судија СВК

Судије уписане у листу међународних судија СВК обављају своје дужности по потреби и искључиво на захтев председника. Према члану 26 Закона, судије не примају накнаду нити уживају друге припадности самим тим што су уписани у листу судија, већ само онда када их председник распореди на неку од службених дужности. Распорешене судије своје дужности, уколико је могуће, обављају на даљину.

У јулу 2023, расписан је конкурс за предлагање судија који ће бити уписани у листу резервних међународних судија да би се обезбедио континуиран и неометан рад СВК. Конкурс је отворен до 15. марта 2024. Изабране судије биће уписане у листу само ако је број судија на листи недовољан. Резервна листа међународних судија постоји да би се судије које дају оставке могле заменити без одлагања и тако спречили застоји у поступцима.

а.

ГОДИШЊЕ ПЛЕНАРНО ЗАСЕДАЊЕ

Дана 24. марта 2023. судије су се окупиле у СВК на осмом пленарном заседању. Током заседања, судије су усвојиле амандман на Кодекс судијске етике за судије уписане у листу међународних судија Специјализованих већа Косова, који је усвојен на првом пленарном заседању у марту 2017. године.

Тим амандманом Кодекс судијске етике усклађен је са Директивом Специјализованих већа о заштити од узмимиравања на раду, усвојеној у децембру 2022.

Усвајањем амандмана на Кодекс судијске етике, којим су већ забрањене све врсте дискриминације и узмимиравања, укључујући сексуално узмимиравање и злоупотребу положаја, судије су хтеле да истакну своју опредељеност начелу личне одговорности и покажу своју решеност да поштују исте важне принципе који важе за све запослене у Специјализованим већима.

Судије су осим тога имале прилику да прате излагања секретара и начелника служби Секретаријата.

б.

ОКУПЉАЊЕ СУДИЈА

Дана 22. септембра 2023, судије су се окупиле на колоквијуму у Хагу, на коме су истакнути стручњаци одржали презентације и водили разговор са судијама о питањима из области међународног кривичног правосуђа.

Колоквијум судија, 22. септембар 2023.

Судије Специјализованих већа Косова

Судије на листи међународних судија

Судија Екатерина Трендафилова
Председник
(Бугарска)

Судија Чарлс Смит III
Потпредседник
(Сједињене Америчке Државе)

Судија Видар Стенланд
Судија Уставног суда
(Норвешка)

Судија Антонио Балсамо
Судија Уставног суда
(Италија)

Судија Румен Ненков
Судија Уставног суда
(Бугарска)

Судија Ромина Инкути
Резервни судија Уставног суда
(Италија)

Судија Кристине ван
ден Вајнхерт
(Белгија)

Судија Мишел Пикар
(Француска)

Судија Томас Лакер
(Немачка)

Судија Емилио Гати
(Италија)

Судија Роланд Декерс
(Холандија)

Судија Кај Амбос
(Немачка)

Судија Кенет Робертс
(Канада)

Судија Мапи Фелт-Фоља
(Холандија)

Судија Кристоф Барте
(Немачка)

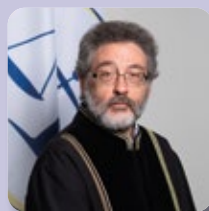
Судија Владимир Микула
(Чешка)

Судија Генел Метро
(Швајцарска)

Судија Никола Гију
(Француска)

Судија Жилбер Бити
(Француска)

Судија Данијел Франсен
(Белгија)

Судија Фергал Гејнор
(Ирска)

Судија Нина Јергенсен
(Норвешка)

Током 2023, председница Трендафилова редовно је информисала јавност и заинтересоване актере о активностима СВК. У том циљу, председница се састајала с представницима институција ЕУ, држава чланица ЕУ, трећих држава контрибутора, државе домаћина, организација грађанског друштва на Косову и институција Косова.

Дана 18. јануара 2023, председница Трендафилова састала се с гђом Делфин Пронк, председавајућом Политичко-безбедносног одбора ЕУ, с којом је разговарала о питањима релевантним за СВК, укључујући закључивање билатералних споразума о издржавању казни.

Дана 17. маја 2023, председница се у Бриселу састала с директорком за Европу и Азију Европске Службе за спољно деловање, гђом Ангелином Ајхорст, командантом ЕУ за цивилне операције, г. Стефаном Томатом, и члановима Одбора за цивилне аспекте управљања кризним ситуацијама, с којима је разговарала о питањима од значаја за рад СВК.

Дана 14. септембра 2023, председница се у Бриселу поново састала са гђом Делфин Пронк, председавајућом Политичко-безбедносног одбора ЕУ, и командантом цивилних операција ЕУ г. Стефаном Томатом. На том састанку је било речи о текућим судским поступцима и неким од изазова с којима се Специјализована већа суочавају.

Председница је од 28. новембра до 1. децембра 2023, посетила Косово. Током посете, председница је била домаћин информативног скупа за представнике грађанског друштва и медије и састала се са студентима права. Поред тога, састала се и са замеником министра правде Косова Ђеримом Салахуом и више представника међународне заједнице, између осталих са амбасадорима држава чланица ЕУ на Косову и трећих држава контрибутора, шефом канцеларије ЕУ на Косову и специјалним известиоцем ЕУ, као и шефом Мисије Европске уније за владавину права на Косову.

У циљу даљег јачања односа СВК са другим спољним актерима и организацијама грађанског друштва, председница је одржала састанке са дипломатским, правним и академским круговима.

Често је потребна огромна храброст и дужност према заједници да људи иступе и пристану да испричају своју причу, да сведоче пред СВК. Кад то чине, они доприносе правди и начелима правне државе.

Ни најправичнија пресуда не сме се донети на рачун нечијег живота или добробити.

Због тога је заштита сведока највиши приоритет Специјализованих већа Косова.

Председница Трендафилова, из интервјуа које је дала косовским и албанским средствима информисања.

ОДНОСИ СА СПОЉНИМ ФАКТОРИМА

Односи са спољним факторима

Са значајним порастом судских активности, председница и секретар и даље су имале водећу улогу у информисању јавности на Косову и у региону о томе на који начин суд настоји да осигура да судски поступци буду правични, безбедни и ефикасни, у складу с највишим стандардима међународног кривичног правосуђа.

Дана 20. јануара 2023, Њена екселенција Кристина Кокинакис, заменик директора за глобална питања и директор за европске вредности и мултилатералне односе Европске службе за спољне послове, посетила је суд и састала се с председницом, секретаром и вршиоцем дужности специјализованог тужиоца.

Дана 30. јануара 2023, председница, секретар и вршилац дужности специјализованог тужиоца били су домаћини члановима Политичко-безбедносног одбора ЕУ у просторијама СВК, које су информисали о судском раду Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва и с којима су разговарали о важним достигнућима СВК, као и изазовима с којима се СВК суочава.

Дана 15. и 16. марта 2023, председница, секретар и вршилац дужности специјализованог тужиоца примили су делегацију Службе Европске комисије за инструменте спољне политике и Директората за цивилно планирање и руковођење у просторијама СВК.

Од 3. до 6. априла 2023, представници Судске информативне мреже посетили су СВК у Хагу. Том приликом пратили су уводне речи и у предмету Тачи и други и учествовали у једнодневной радионици. С представницима Судске информативне мреже састали су се и председница, секретар и вршилац дужности специјализованог тужиоца, који су их информисали о текућим активностима на суду, а од њих добили повратне информације о активностима програма *Outreach* овог суда.

Дана 12. јула 2023, руководиоци СВК примили су генерал-мајора Ђованија Пјетра Барбана, шефа Еулекса и надлежну инстанцу за именовање, и том приликом су с њим разговарали о текућим судским активностима СВК и СТ, и подршци Еулекса раду суда.

Посета Политичко-безбедносног одбора ЕУ Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву, 30. јануар 2023.

У седмици од 17. јула 2023, председница и секретар имале су неколико билатералних састанака с државама чланицама и представницима Уједињених нација у Њујорку, на којима су говориле о мандату СВК, досадашњим резултатима у раду и изазовима с којима се суд суочава. Током следеће посете Њујорку, у седмици од 27. октобра 2023, на скупу у организацији ЕУ, информисале су делегације ЕУ и других држава о раду СВК и постигнутим резултатима.

Дана 21. септембра 2023, председница, секретар и вршилац дужности Специјализованог тужиоца примиле су у просторијама СВК делегацију Европске службе за спољне послове и Радну групу за успостављање суда за агресију на Украјину и упознали их с мандатом и радом СВК и СТ.

Дана 27. септембра 2023, представници Радне групе ЕУ за западни Балкан посетили су СВК и СТ, где су присуствовали излагањима руководиоца суда и имали прилику да постављају питања, а затим су их домаћини повели у обилазак суднице и галерије за посетиоце.

Дана 8. децембра 2023, током редовног годишњег брифинга, руководиоци СВК информисали су представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора на служби у Хагу о актуелностима у раду СВК и СТ.

Поред тога, председница и секретар састале су се са представницима дипломатског кора, међународних и националних тела, између осталог, са Њеном екселенцијом Бет ван Скак, специјалним амбасадором САД за глобално кривично правосуђе, Његовом екселенцијом Џејмсом Брауном, помоћником министра у Министарству правде Ирске, делегацијом Специјалног кривичног суда Централноафричке Републике, делегације судија из Италије, делегације судија из Француске и делегације судија холандског Војног суда, као и делегације судија из Украјине и Јордана.

Председница Екатерина Трендафилова и секретар Фиделма Донлон током посете Радне групе ЕУ за западни Балкан

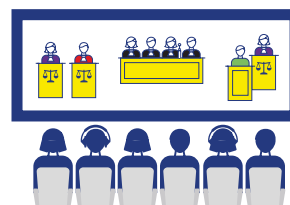
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ДОГАЂАЈИ 2023.

ДО КРАЈА 2023, ПОСТУПЦИ У
ТОКУ У **5 ПРЕДМЕТА** ПРОТИВ
8 ОПТУЖЕНИХ И ЈЕДНОГ
ОСУМЊИЧЕНОГ

ДРУГОСТЕПЕНЕ
ПРЕСУДЕ У **2 ПРЕДМЕТА**

ОДРЖАНО **137 ЈАВНИХ**
ЗАСЕДАЊА С ПРЕНОСОМ УЖИВО
НА **3 ЈЕЗИКА** СУДА

130.000 ПРИСТУПА ПРЕНОСУ
НА ВЕБСАЈТУ

СВЕДОЧИЛО **60 СВЕДОКА**
У **ДВА ПРЕДМЕТА**

ПАНЕЛИ ДОНЕЛИ ПРЕКО
1.300 ОДЛУКА И НАЛОГА

ТОКОМ 2023. ПРЕВЕДЕНА
892 ДОКУМЕНТА, КОЈИ БРОЈЕ
ПРЕКО 10.000 СТРАНИЦА

ЈОШ **88 ЖРТАВА** ДОБИЛО СТАТУС
УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ У
ДВА ПРЕДМЕТА

ОКО **1000 УЧЕСНИКА** НА
ИНФОРМАТИВНИМ ЈАВНИМ
СКУПОВИМА О СУДУ НА КОСОВУ

СЕКРЕТАРИЈАТ

Секретаријат

Секретаријат је задужен за административне послове Специјализованих већа Косова (СВК) и Специјализованог тужилаштва (СТ). Секретаријат такође пружа разне врсте правосудне подршке на неутралан и независан начин. Секретаријатом руководи секретар, др Фиделма Донлон, која се у обављању својих функција консултује с председником суда и специјализованим тужиоцем.

Административне функције, које Секретаријат обавља и за већа и за тужилаштво, обухватају безбедност, набавке, кадровска питања, буџет, финансирање и информациону технологију. Послови правосудне подршке обухватају пружање заштите и подршке сведоцима, вођење именика бранилаца и заступника, вођење система правне помоћи и процеса учешћа жртава, услуге писменог и усменог превођења, организацију рада у судници и руковођење Притворским објектом СВК.

Током 2023, остварени су многи значајни резултати у судском раду, а службеници Секретаријата су својим изузетно квалитетним радом, под руководством секретара, допринели успешном управљању административним пословима Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва и вођењу правичних, безбедних и ефикасних судских поступака. Између осталог, по налогу релевантних панела организовали су три одласка притвореника на Косово под надзором суда из хуманитарних разлога, сигурно и безбедно довођење три новооптужена лица и једног осумњиченог у Притворски објект СВК, и трансфер два осуђена лица на Косово на основу налога председнице суда о измени казни. С почетком нових суђења, активности програма *Outreach* и Судске информативне мреже биле су и остале приоритет.

Рад СВК и СТ се највећим делом финансира средствима Европске уније. Секретар потписује споразум о гранту у име СВК и СТ. Активности програма *Outreach* на Косову финансирају се двогодишњим грантом владе Швајцарске.

Рационално управљање финансијским средствима кључно је за рад СВК и СТ. Секретар се стара да се средства из буџета рационално користе и

Секретар Фиделма Донлон

обезбеђује спровођење интерних и екстерних ревизија. До краја 2023. извршено је 18 екстерних ревизија и нису утврђене никакве неправилности.

С обзиром на даље интензивирање рада суда, оптимизација кадрова била је од кључног значаја. Повећањем броја радних места које је секретар обезбедила у преговорима 2023. омогућено је ангажовање неопходних кадрова за ефикасно вођење судских поступака.

Секретар је, заједно са другим функционерима СВК и СТ, била домаћин представницима држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора у просторијама суда, а састајала се са њима и приликом одласка у мисије. На тим састанцима, наставила је да апелује на државе да склопе споразуме о билатералној сарадњи са СВК у области издржавања казни и заштите сведока, које су пресудне за успешно испуњење мандата суда.

Крајем године, на основу одлуке Претресног панела II од 1. децембра, секретар је у предмету Тачи и други увела измењене услове притвора за тројицу оптужених. Ти услови, између осталог, налажу претходно одобрење секретара за посете и активно надзирање физичких посета, са изузетком посета бранилаца, као и увођење система за идентификацију лица за које је секретар оценила да постоје уверљиви показатељи да би могла угрозити интегритет поступка или поштовање одредби Правилника о притвору и одбијање захтева за њихову посету и телефонских разговора с њима.

Особље Секретаријата је током године наставило да ради на спровођењу задатих стратешких приоритета у вођењу документације и евиденције о доказном материјалу које је секретар дефинисала 2021. године.

Настављен је рад и на обезбеђењу довољног повећања капацитета електронског система за организацију рада у судници с обзиром на повећани број суђења пред СВК, а завршена је и припрема за ажурирање целог система, укључујући и детаљно тестирање нове верзије и платформе. Очекује се да након овог ажурирања више неће бити потребно да се систем додатно ажурира. До краја 2023, у систем је заведено 2.794 одлука и поднесака, као и 11.682 обелодањених доказних предмета, који укупно износе 144 ГБ. Што се тиче пројекта чувања и архивирања материјала, сва информациона добра СВК, како у физичкој, тако и у дигиталној форми, анализирана су како би се осигурало да је Регистар информационих добара комплетан.

Прегледано је преко 23 ТБ и 226 метара информационих добара и тако се дошло до драгоцених информација потребних за процену потребних капацитета за будућу трајну архиву.

Секретаријат је наставио блиску сарадњу с државом домаћином током целе 2023. године. На основу Споразума с државом домаћином и других споразума о сарадњи, органи државе домаћина пружају кључне услуге, као што су обезбеђивање притворског особља, превоз притвореника, помоћ око издавања виза за лица која су потребна за рад суда, као и услуге у области безбедности и процене опасности. За рад на Косову, СВК се и даље ослањају на важну подршку Мисије Европске уније за владавину права на Косову.

1

Кабинет секретара

Секретар има свој тим, Кабинет секретара, који јој помаже у извршењу задатака. Кабинет секретара врши низ правних и других функција везаних за судске поступке и административне послове суда, односе с државом домаћином и дипломатским кором, односе с јавношћу и програм *Outreach*, координирање извештавања ЕУ, као и питања везана за протокол. Кабинет секретара задужен је и за тим за управљање информацијама.

Током 2023, правни тим Кабинета саветовао је секретара о бројним питањима, укључујући упућивање замолница државама за сарадњу и помоћ у вези са широким спектром питања, од екстрадиције до организације сведочења путем видео-линка. Правни тим је такође радио на успостављању нормативног оквира фонда за репарације, саветовао секретара о питањима која се тичу притвора и оперативним питањима, пружао правну помоћ у кадровским питањима, заштити података, набавкама и комерцијалним уговорима и уопште у добром управљању. Заједно с Кадровском службом, правни тим је организовао информисање свих запослених о Директиви о заштити од узнемиравања на раду и постарао се за то да све процедуре из директиве буду у потпуности имплементиране.

Поред тога, правни тим је у име секретара у судским поступцима пред СВК поднео 262 поднеска о питањима као што су учешће жртава, заштита сведока, притвор, посете под надзором суда и пуштање на условну слободу.

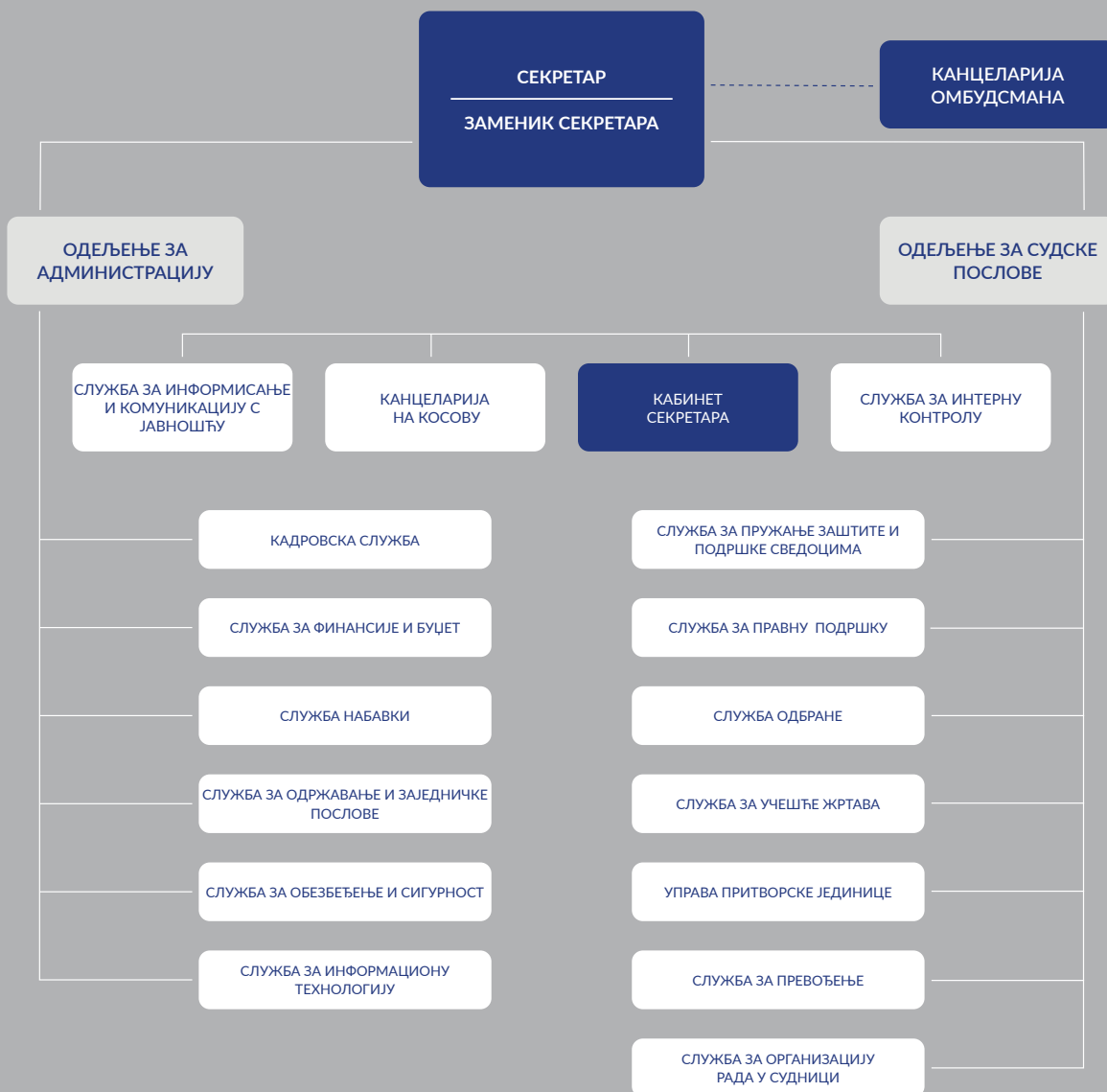
Кабинет је наставио да пружа подршку секретару у *outreach* активностима, нарочито у склапању споразума о сарадњи са државама о питању извршења казни и заштите сведока.

Нагласак подршке у протоколарним активностима био је на сарадњи с државом домаћином у омогућавању члановима породица притвореника да уђу на територију Холандије, као и у интерним протоколарним питањима.

Поред тога, Кабинет је руководио специјалним радним групама за побољшање електронског система за рад у судници *Legal Workflow* и система за чување и архивирање грађе који је успоставио секретар. Током 2023, Кабинет је детаљно прегледао сва физичка и електронска добра СВК како би проверио интегритет Регистра информационих добара СВК. Том анализом радна група и службеници задужени за чување информационих добара добили су драгоцене податке о количини материјала који би могао да подлеже трајном чувању.

Тим за управљање информацијама пружао је саветодавну и стручну помоћ у погледу развоја ефикасног управљања безбедношћу информација и примене проверених метода и стандарда из те области у СВК. Током 2023, извршена је детаљна процена могућих последица потенцијалних безбедносних инцидената на рад СВК. На основу тога је ажурирана политика управљања безбедношћу информација и покренути су пројекти за унапређење кибернетичке безбедности и безбедности информација у целом суду.

Осим тога, Тим за управљање информацијама предузео је кораке за подизање свести запослених о кибернетичкој безбедности и безбедности информација, између осталог организовањем обуке о безбедности информација преко платформе Европске службе за спољне послове. Тим за управљање информацијама је наставио да пружа библиотечарске услуге и подршку истраживачком раду запослених и других сарадника. Број тражених књига, чланака и другог истраживачког материјала је у 2023. порастао - укупно је обрађено 237 захтева из интерне збирке СВК, библиотеке Палате правде и њене институционалне мреже.

Служба за информисање и комуникацију с јавношћу

Током 2023, упоредо са повећањем броја поступака и значајним судским достигнућима расло је и интересовање јавности за Специјализована већа, нарочито на Косову. Прва другостепена пресуда донета у фебруару, почетак суђења Пјетеру Шаљи истог месеца, почетак суђења у предмету *Хашим Тачи и други* у априлу, захтеви за заштиту законитости пред већем Врховног суда у мају – све је то од Службе за информисање и комуникацију с јавношћу захтевало да нађе иновативне начине да сложене судске поступке представи широкој јавности на разумљив начин. Свакодневна заседања суда и разне оперативне активности, као што је било хапшење осумњиченог у Албанији и поступак изручења, хапшење четири оптужена лица и њихово довођење у Притворски објект СВК, захтевали су свакодневно извештавање у медијима, уз мноштво нових питања које је било потребно објаснити јавности.

Због повећања судских активности, СВК су интензивирала комуникацију с медијима објављивањем свих релевантних информација на вебсајту и друштвеним мрежама како би јавност била благовремено обавештена о релевантним информацијама. На недељним брифинзима за новинаре, и округлим столовима и радионицама посебно осмишљеним за новинаре с Косова, Служба за информисање је настојала да извештачима који прате поступке пред СВК пружи важне информације и обезбеди стручну обуку.

У оквиру програма *Outreach* који финансира влада Швајцарске, током 2023. тим Службе за информисање се састајао са локалним заједницама широм Косова једном месечно. Поред тога, на свим већим телевизијским станицама на Косову емитована су четири кратка информативна филма снимљена током 2022. и 2023, са одговорима на често постављана питања.

Након што су 2022, после пандемије ковида 19, поново омогућене физичке посете суду, број тих посета значајно је порастао током 2023. Студенти, судије, правници и други који су посетили суд имали су прилике да се упознају с мандатом Специјализованих већа и поступцима који се пред њима воде. Током протекле године, СВК су примиле 53 групе посетилаца, укључујући групе са универзитета из Европе и САД.

Скуп у оквиру програма *Outreach* у Коритишту на Косову, октобар 2023.

2.1 Односи са средствима јавног информисања

Уводне речи на суђењу у предмету *Тачи и други*, од 3. до 5. априла 2023, изазвале су значајан пораст интересовања медија за рад СВК. Преко 50 новинара из 51 медијске куће пратило је уводне речи у просторијама СВК. Међу њима је било 7 медијских кућа с Косова, осам из региона и 13 међународних медијских кућа, укључујући *BBC*, *ARD*, *Associated Press*, *AFP* и *Reuters*.

Током 2023, СВК су наставила да одржавају недељне брифинге за медије, који су се могли пратити у просторијама суда или преко интернета. Новинари су на њима добијали информације о најновијим збивањима на суду и имали прилике да постављају питања. Истовремено, Служба за информисање састала се са уредницима на Косову да би сазнала каква је подршка потребна новинарима који извештавају о поступцима пред СВК. Након тога су организовани посебно осмишљени округли столови, прилагођени потребама које су навели представници медијских кућа с Косова.

У мају 2023, СВК су у Хагу организовала дводневну обуку за 20 новинара с Косова. Обука је била посвећена неутралном и објективном извештавању са суђења, а учесници су имали прилике и да обиђу просторије Специјализованих већа.

Портпарол СВК Анђела Грип током интервјуа за Радио Телевизију Косово, април 2023.

Портпарол СВК Мајкл Дојл током интервјуа за Радио Слободна Европа, април 2023.

Обуку су водила два међународна новинара, који су са учесницима поделили своје богато знање и искуство у извештавању са суђења о ратним злочинима, укључујући и пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију и Међународним кривичним судом.

Портпароли СВК су и 2023. године одговарали на упите медија у року од 24 сата од пристизања упита. У току године, одговорили су на преко 250 упита, од којих су највећи број упутили новинари с Косова. Портпароли и други виши руководиоци СВК дали су укупно 16 интервјуа медијима с Косова и из региона. Председница је протекле године дала два интервјуа.

Посета судија и правника из Италије, јул 2023.

2.2 Програм *Outreach*

Програм *Outreach* је и током 2023. организовао скупове с младима, студентима, правницима, новинарима, представницима грађанског друштва и другим грађанима широм Косова захваљујући великодушној подршци владе Швајцарске. Тим програма *Outreach* састајао се једном месечно са неколицином група да би их упознао с поступцима у судници, објашњавао и исправљао погрешно схваћене информације или дезинформације и да би одговарао на њихова питања и чуо њихово мишљење. Током 2023, ти скупови су углавном били усмерени на средњошколце и студенте који су на њима активно учествовали постављањем питања и изношењем својих мишљења.

Од 2018, тим *Outreach* Специјализованих већа одржао је 156 таквих скупова, на којима је непосредно учествовало 3.500 људи. Током 2023, одржана су 23 скупа, за укупно 485 учесника, и то у: Добротину, Ђаковици, Ђилану, Гораждевцу, Грачаници, Коретишту, Митровици, Приштини, Призрену и Врбовцу, од којих је три одржано онлајн.

На скуповима у оквиру програма *Outreach* представници суда објашњавали су како је суд успостављен и који је његов мандат, и пружали информације о предметима који се воде. Скупови су били прилагођени учесницима садржајем информација како би подстицали отворен дијалог и дискусију. На основу најчешће постављених питања на таквим скуповима, СВК су припремила кратке информативне видео-клипове, који су објављени на каналу *YouTube* СВК и емитовани на косовским ТВ станицама. До краја 2023, СВК су произвела 14 видео-клипова, који су емитовани укупно 1.100 пута, и на албанском и на српском, на 11 различитих косовских канала, и прегледани више хиљада пута на каналу *YouTube* СВК.

Функционери СВК чврсто подржавају програм *Outreach*. У том циљу, председница је у новембру 2023. посетила Косово. Током посете је у оквиру Програма одржала више састанака с новинарима, представницима грађанског друштва и студентима. Током године, дала је два интервјуа, а у Приштини се састала с представницима Судске информативне мреже да би од њих добила повратне информације и са њима разговарала о будућим активностима програма *Outreach*.

Председница Трендафилова на скупу у организацији програма *Outreach* у Приштини, новембар 2023.

2.3 Сарадња са организацијама грађанског друштва и Судском информативном мрежом

Судска информативна мрежа је група невладиних организација с Косова и из Србије, с којом се СВК од 2017. редовно консултују и од које добијају повратне информације и савете о активностима у оквиру програма *Outreach*, између осталог, како допрети до шире јавности и заједница, и како лицима изван правне професије пренети корисне и разумљиве информације о сложеним поступцима.

Секретар на састанку с представницима Судске информативне мреже, април 2023.

У априлу 2023, представници Судске информативне мреже дошли су у посету СВК у Хагу како би пратили уводне речи у предмету Тачи и други, састали се с председницом и секретаром, и да би разговарали са Службом за информисање о даљем развоју програма *Outreach* с обзиром на одвијање поступака пред СВК. Осим тога, Служба је добила повратне информације о новим кључним порукама, након чега су произведени најновији видео клипови у програму *Outreach*.

Након састанка у априлу, Служба за информисање и комуникацију с јавношћу имала је још два сусрета са Судском информативном мрежом, једном преко интернета, а други пут у Приштини.

Председница Трендафилова на састанку с представницима Судске информативне мреже, април 2023.

2.4 Вебсајт СВК

Вебсајт СВК садржи мноштво информација које су доступне свима који желе да сазнају нешто више о суду. На њему су доступне детаљне информације о предметима, рубрика „Актуелности“ с најновијим вестима о напредовању судских поступака, као и информативне брошуре, инфографике и извештаји о СВК. Осим тога, преко вебсајта се могу пратити заседања на сва три службена језика суда – албанском, српском и енглеском.

Током 2023, на вебсајту СВК најпосећенија је била страница с видео-преносом, са укупно 130.000 прегледа, што је три пута више него претходне године. Уводне речи у предмету *Тачи и други* пратило је преко 30.000 гледалаца. Осим тога, све јавне одлуке и поднесци доступне су у бази података насловљеној „Јавна судска документација“, тако да се поступци могу пратити из целог света. Укупан број посета вебсајту СВК повећао се за 32%, са 950.000 прегледа у 2023. години.

Информативни видео-клипови о мандату, раду и поступцима пред СВК, као и често постављана питања, доступни су на *YouTube* каналу СВК. Поред тога, на њему се могу гледати снимци јавних заседања суда. Током 2023, *YouTube* канал СВК прегледан је 43.000 пута, у трајању од укупно 3.000 сати. Најгледанији видео-пренос био је први дан уводних излагања у предмету *Тачи и други*.

У оквиру припрема за почетак суђења у предмету *Тачи и други*, СВК су отворила налоге на платформи X (некадашњи Твитер) на сва три службена језика суда. На њима се редовно објављују актуелности у поступцима и информације о мандату суда. До краја 2023, налог СВК на платформи X имао је преко 780 пратилаца. У новембру 2023, СВК су отворила налог на *Instagramu*, на коме се објављују информације о суду, поступцима и актуелностима у програму *Outreach*. Налог на *Instagramu* имао је 115 пратилаца.

Kosovo Specialist Chambers & Specialist Prosecutor's Office

The Kosovo Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office were established pursuant to an international agreement ratified by the Kosovo Assembly, a Constitutional Amendment and the Law on Kosovo Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office. They are of temporary nature with a specific mandate and jurisdiction over crimes against humanity, war crimes and other crimes under Kosovo law, which were committed or committed in Kosovo between 1 January 1998 and 31 December 2000 by or against citizens of Kosovo or the Federal Republic of Yugoslavia.

The Kosovo Specialist Chambers and the Specialist Prosecutor's Office have a seal in The Hague, the Netherlands. Their staff is international, as are the Judges, the Specialist Prosecutor and the Registrar.

Public court records
Access the database

Streaming
Streaming site

NEWS
Specialist Prosecutor welcomes Mustafa appeal verdict as "victory for justice"
Specialist Prosecutor Kimberly Wood welcomed today's judgment in the appeal of Salih Mustafa, who...
[Read more](#)

IN FOCUS
Appeals Panel pronounces judgment in Salih Mustafa case
[Read more](#)

LIVE UPDATE
Kila's (second) appeal against continued detention denied
On 26 February, the Court of Appeals Panel denied the appeal by her lawyer against the latest Single Judge's decision...
[Read More](#)

VICTIMS' PARTICIPATION
Victims' coun...
[Read More](#)

MUSTAFA: VIDEO OF APPEAL JUDGMENT
[Click here to watch](#)

KSC OUTREACH
FAQ 1 - Jurisd...
[Read more](#)

OMBUDSPERSON
The Ombudsp...
[Read More](#)

VISITS
The Kosovo Specialist Chambers offers visitors and journalists the possibility to attend public hearings from the gallery of the courtroom. Accredited journalists may also use the media room to work during breaks in closed sessions.
[Read More](#)

Омбудсман СВК самостално надзире, брани и штити основна права и слободе лица која долазе у контакт са СВК и СТ. Оснивањем канцеларије омбудсмана унутар СВК и СТ обезбеђен је додатни степен заштите људских права лицима која долазе у контакт са овим установама.

Омбудсман СВК је судија из Италије г. Пјетро Спера, именован у мају 2018. Мандат и званичне функције омбудсмана дефинисани су амандманом 24 на Устав Косова, Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву (Закон) и Правилником о поступку и доказима (Правилник), као и Пословником о раду Специјализованог већа Уставног суда.

Током 2023, омбудсману је уложено седам притужби. Досад су две решене, три су подносиоци повукли, а две су још увек у поступку разматрања, у очекивању да подносиоци доставе додатне информације које им је омбудсман затражио.

Од две решене притужбе, једна је одбијена на основу чињенице да подносилац није био у контакту ни са СВК ни са СТ, нити је изнео било какве наводе против њих. Органи на које се односила притужба нису у надлежности омбудсмана. Омбудсман је одбио другу притужбу зато што подносилац није искористио сва расположива правна средства. Подносиоци притужби у ова два предмета обавештени су о исходу и достављено им је детаљно образложење одлуке омбудсмана.

Откако је именован, омбудсман је примио 29 притужби, од којих је 27 решено.

Омбудсман је 2023. године завршио испитивање навода из две нерешене притужбе, поднете 2022. Верзије финалних извештаја о тим притужбама са закључцима омбудсмана објављене су на вебсајту СВК.

Притужбу у првом предмету (CASE-2022-02) поднела су четири лица оптужена пред Специјализованим већима, и у њој изнела осам засебних жалбених разлога. Подносиоци су, као прво, навели да се СВК и даље оглушују о Устав и законе Косова. Поред тога, они су се жалили на то што Судски савет Косова нема надзор и ингеренције над СВК и тврде да су измештањем СВК у трећу земљу прекршена њихова основна права. Подносиоци притужбе су даље изнели да су њихова основа права прекршена и због знатних кашњења у судском поступку и због тога што Специјализовано тужилаштво не испуњава своје обавезе обелодањивања. Такође су тврдили да су њихова основна права прекршена прекомерним редиговањем материјала који добијају од Специјализованог тужилаштва. Поред тога, подносиоци су сматрали забрињавајућом чињеницу да судија за претходни поступак није донео никакву одлуку о дужини суђења. И на крају, тврдили су да су СВК прекршила Закон јер немају седиште на Косову. Омбудсман је одбио први, пети, шести и седми жалбени разлог, јер се радило о питањима која се директно односе на текући судски поступак. Остале жалбене разлоге омбудсман је одбио јер подносиоци притужбе нису показали да су СВК прекршила њихова људска права.

У другом предмету (CASE-2022-04), подносилац притужбе је тврдио да су представници тужилаштва током информативног разговора с њим за Косово стално користили назив „Косово и Метохија”. Према речима подносиоца, тај израз је погрдан и увредљив и његовим коришћењем се крши Устав Косова. Приликом разматрања притужбе омбудсман је закључио да се ради о изолованом случају и да тужилаштво тај израз није употребило намерно, као и да је предузело мере за решавање тог питања. Омбудсман је прихватио да подносилац притужбе доживљава тај израз као увредљив. Међутим, одбио је притужбу јер подносилац није показао да је Специјализовано тужилаштво прекршило његова људска права.

Омбудсман је 2023. на вебсајту СВК објавио преглед свих примљених притужби. Поред тога, објавио је и интегралну верзију извештаја о свим примљеним притужбама везаним за СВК или СТ.

У складу са својом надзорном функцијом, омбудсман је током целе године конструктивно сарађивао са СВК и СТ како би гарантовао строго поштовање највиших људских стандарда. Нарочито важно поље рада била је сарадња са Секретаријатом и Управом притворске јединице по питању притворског објекта.

Омбудсман је у јуну 2023. године лично извршио инспекцију притворског објекта СВК како би се уверио да се у њему строго поштују људска права, међународно право и стандарди. Током инспекције, омбудсман је позвао све притворенике да се појединачно састану насамом с њим. По завршеној инспекцији, омбудсман је констатовао да се у притворском објекту СВК у потпуности поштују људска права, међународно право и стандарди. На захтев једног притвореника, омбудсман је у октобру с њим одржао састанак коришћењем даљинске везе.

Канцеларија омбудсмана је током целе године одржавала контакте с јавношћу. У сарадњи са Службом Секретаријата за информисање и комуникацију с јавношћу, канцеларија омбудсмана је учествовала у три активности које је програм *Outreach* организовао са представницима грађанског друштва у региону.

Омбудсман Пјетро Спера

У сваком случају, кад је реч о повреди основних права, подносиоцима притужби, као што је већ наведено, и даље стоје на располагању правна средства, као на пример Специјализовано веће Уставног суда. Што се тиче права на делотворно правно средство, ваља напоменути да израз „правно средство“ у контексту члана 13 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП) не подразумева да ће то правно средство нужно постићи повољан исход, већ само да постоји доступно правно средство пред инстанцом надлежном за одлучивање о основаности притужбе. Члан 13 гарантује постојање доступног правног средства, али не и да ће дато средство довести до повољног исхода. Уколико су, услед околности неког предмета, изгледи за повољан исход мали то не значи да правно средство није „делотворно“, у смислу члана 13.

Резиме једног од закључака омбудсмана из одлуке по притужби (предмет 2022-02), донете 20. фебруара 2023.

Одељење за судске послове обезбеђује правну и оперативну подршку суду и странама у поступку посредством радних јединица у свом саставу: Службе за организацију рада у судници, Службе за превођење, Службе одбране, Службе за учешће жртава, Службе за пружање заштите и подршке сведоцима и Управе притворске јединице.

Током 2023, рад СВК обележен је значајним достигнућима – изречене су прве две жалбене пресуде и почела су суђења у два предмета. У извештајном периоду, у притворску јединицу доведена су још четири лица, чиме је број

притворених лица порастао на једанаест. Након што су два осуђена лица пребачена на Косово, на крају 2023. године у притворској јединици било је десет притвореника Специјализованих већа.

Разне службе Одељења за судске послове ангажоване су у свим фазама судског процеса, што укључује пружање подршке сведоцима, обезбеђивање правног заступања жртвама које учествују у поступку, као и безбедног и сигурног притвора лица која се налазе у притворском објекту СВК.

4.1 Служба за организацију рада у судници

Служба за организацију рада у судници задужена је за списе предмета СВК, обраду и дистрибуцију свих списа кроз електронски систем СВК за организацију рада у судници *Legal Workflow*, а одговорна је и за неке аспекте рада суда, укључујући израду транскрипата заседања у електронском систему *Transcend*. Служба за организацију рада у судници осим тога води и физички репозиторијум доказног материјала.

Током 2023. године одржано је 137 заседања суда. Служба за организацију рада у судници обрадила је и доставила 727 транскрипата сачињених током тих заседања, на три службена језика СВК. Од тог броја, 321 транскрипт је био јавни, и ти документи су објављени у бази података „Јавна судска документација“ на вебсајту СВК. Током 2023, Служба за организацију рада у судници примила је, обрадила и дистрибуирала укупно 2.794 поднесака са 1.451 прилога, који су укупно садржали преко 73.000 страница.

У базу података „Јавна судска документација“ укупно су унета 1.402 документа у виду јавних поднесака и прилога. Осим тога, 169 поднесака додатно је обрађено и дистрибуирано након што су поступајући панели издали налоге да се њихов степен тајности измени у „јавно“. Обрађено је укупно 5.000 захтева за превођење, а стране у поступку су једне другима обелоданиле више од 11.000 докумената, од укупно 144 ГБ.

Континуирано се радило на побољшању електронског система за организацију рада у судници *Legal Workflow* како би се обезбедиле неопходне техничке алатке за потребе страна у поступку и повећала ефикасност и поузданост система у условима интензивне употребе. До краја 2023. године било је 347 корисника система од чега 100 нових корисника за које је организована основна и напредна обука за коришћење система *Legal Workflow*. Поред тога, Служба за организацију рада у судници организовала је подршку за 272 корисника софтвера *Transcend* који омогућава дословно бележење заседања у реалном времену, у форми транскрипта.

Током 2023, Служба за организацију рада у судници обрадила је преко 73.000 страница кроз наменски електронски систем за организацију рада у судници.

4.2 Служба за превођење

Током 2023, Служба за превођење је наставила да обезбеђује услуге усменог и писменог превођења како у седишту суда у Хагу, тако и на мисијама.

Током године, Служба за превођење превела је преко 10.300 страница на три службена језика СВК – албански, српски и енглески – али и на друге језике када је то било потребно, и тиме допринела неометаном и ефикасном раду Суда и његовим спољним контактима. Поред превода великог број поднесака, Служба је преводила недељне извештаје, саопштења за штампу и други материјал за информисање јавности, као и упутства за рад, извештаје омбудсмана, пријаве жртава за учешће у поступцима и преписку с трећим странама. У нека од најзначајнијих достигнућа Службе спадају преводи првостепене и другостепене пресуде у предмету *Гуцати и Харадинај*, као и пресуде и налога о репарацијама у предмету *Мустафа*.

Током 2023, Служба за превођење је обезбедила симултано превођење током 137 заседања у различитим фазама судских поступака, укључујући претходни поступак, фазу суђења и жалбену фазу. Поред тога, Служба је такође обезбедила симултано превођење на 46 недељних брифинга за штампу, као и симултано и консекутивно превођење на састанцима одржаним у седишту СВК и на мисијама у иностранству. Поред тога, Служба је одговарала и на *ad hoc* захтеве за усмено и писмено превођење и друге језичке услуге.

Услед све већих захтева за услуге усменог и писменог превођења Служба за превођење је током 2021. и 2022. спровела опсежно истраживање тржишта, идентификовала потенцијалне кандидате и затим усмерила своје напоре на њихово запошљавање и обуку. Та настојања су одраз посвећености СВК сталном унапређивању и доприносе стварању тима квалификованих језичких стручњака.

Поред тога, у сарадњи са Европском комисијом, за симултане преводиоце Службе за превођење организована је петодневна обука за инструкторе за симултано превођење, тако да они, кад нису заузети симултаним превођењем, могу другим запосленима СВК са албанског говорног подручја да пруже основе консекутивног и симултаног превођења. Службеници Службе за превођење су такође помагали током тестирања албанских преводаца за акредитацију у Европској унији.

Служба за превођење је током 2023. превела преко 890 докумената на службене језике суда, као и на друге језике кад је то било потребно.

4.3 Служба одбране

Служба одбране руководи системом правне помоћи за заступање осумњичених и оптужених који су слабог или делимично слабог имовинског стања који има за циљ да се обезбеди поштовање начела правичног суђења.

Правна помоћ СВК стоји на располагању осумњиченима и оптуженима који докажу да немају довољно средстава да финансирају правно заступање и који не примају неки други вид правне помоћи. Од новембра 2021. ниједно лице оптужено пред СВК не прима правну помоћ СВК пошто су се сви оптужени определили за финансирање које им пружа Влада Косова.

У циљу обезбеђивања правног заступања, Служба одбране, заједно са Службом за учешће жртава, води Именик бранилаца и заступника који имају право заступања пред СВК. Крајем 2023, тај именик обухватао је 238 бранилаца, од којих се 124 воде као специјализовани браниоци, 29 као заступници жртава, а 85 могу да заступају и оптужене и жртве. Конкурс за упис у именик је и даље отворен.

Као део Секретаријата, Служба одбране је неутрална и не учествује у конкретном вођењу било ког предмета пред СВК. Она делује као центар за контакт са Секретаријатом о свим административним питањима тимова одбране.

Крајем 2023. на суду је било 12 тимова одбране, у чијем саставу је 131 особа, од којих су 12 специјализовани браниоци. Служба је помагала тимовима одбране око подношења захтева за пријем сарадника у складу са Директивом о браниоцима и заступницима, уписа у евиденцију холандског Министарства спољних послова, обезбеђења канцеларијског простора, упознавања са ИТ системом СВК и приступа систему *Legal Workflow*. У том погледу, Служба одбране им омогућава контакт са разним службама Секретаријата и стара се да специјализовани браниоци и чланови њихових тимова имају приступ свим услугама СВК.

Служба одбране омогућава комуникацију између тимова одбране и држава, међународних организација и других институција у вези са захтевима везаним за истраге. Током 2023, служба је у 19 наврата омогућила такве контакте. Служба одбране се такође стара да дежурни браниоци буду на располагању уколико је потребно да се укључе у судски поступак.

Иако СВК нуди правну помоћ осумњиченима и оптуженима слабог имовног стања, ниједно од притворених лица није затражило такву помоћ.

4.4 Служба за учешће жртава

Служба за учешће жртава управља системом за учешће жртава у поступцима пред СВК. Служба пружа помоћ лицима која желе да се пријаве за учешће у неком поступку у својству жртве, обрађује њихове пријаве на безбедан начин и прослеђује их панелу који ће о њима одлучивати.

Кад се жртви одобри да учествује у поступку пред СВК, Служба за учешће жртава стара се да та жртва буде ваљано заступана, па у ту сврху води именик адвоката овлашћених да заступају жртве у поступцима пред СВК. У тај именик је крајем 2023. било уписано 114 адвоката. Служба за учешће жртава управља и системом за плаћање правног заступања жртава које учествују у поступцима.

Жртве које учествују у поступцима пред СВК уживају извесна права, као што су право да буду обавештене, да им се призна статус жртве, и право на накнаду штете. Та права жртве остварују посредством заступника жртава, који их у сваком предмету заступа као групу. Заступник жртава може да присуствује рочиштима, улаже поднеске, износи усмена изјашњења, а током поступка редовно обавештава жртве о питањима везаним за њихова права и интересе. Заступник жртава тражи мишљење жртава, упознаје се с њиховим проблемима и износи их пред судије.

Служба за учешће жртава примила је 316 пријава за признавање статуса жртве и надлежним панелима поднела 21 извештај. С почетком суђења у предмету против Тачија и других, 2023. је знатно је порастао број жртава које учествују у поступку. Од 2020. године, у три предмета пред СВК, статус жртве која учествује у поступку добило је 157 лица.

У предмету против Шаље тај статус је добило осам лица, у предмету против Мустафе такође осам лица, док је у предмету против Тачија и саоптужених статус жртве учеснице у поступку добило 141 лице. Будући да су суђења у одмаклој фази, рок за подношење пријава је истекао.

Поред тога, у предмету Тачи и други одбијене су пријаве 120 лица за учешће у поступку у статусу жртве због тога што њихов случај излази из географског, временског или материјалног оквира оптужнице. Служба за учешће жртава се побринула да се подносиоцима чије су пријаве одбијене обезбеди правни савет и правно заступање уколико одлуче да уложе жалбу. Уложене су четири жалбе које су одбијене.

И на крају, у предмету против Мустафе, претресни панел је након изрицања првостепене пресуде издао налог о репарацијама. То је први налог о репарацијама издат на Специјализованим већима. Панел је у налогу закључио да новчана накнада досуђена свакој од осам жртава индивидуално представља најадекватнију врсту накнаде и наложио г. Мустафи да жртвама на име компензације за претрпљену штету исплати укупно 207.000 евра. Међутим, панел је имао у виду да г. Мустафа тренутно нема довољно средстава да у потпуности изврши налог и истакао да у извршење налога треба да се укључе и други актери, посебно Косово. С тим у вези панел је навео да програм за накнаду штете жртвама злочина који постоји на Косову може бити један од алтернативних начина за извршење налога о репарацијама и позвао Косово да успостави нови механизам за исплату репарација жртвама кривичних дела из надлежности СВК. На крају панел је дао препоруку да се оснује фонд за жртве кривичних дела из надлежности Специјализованих већа, за случај да Косово своје обавезе према жртвама не испуни у разумном року.

Од 2020, статус жртве која учествује у поступку пред СВК добило је 157 лица.

4.5 Служба за пружање заштите и подршке сведоцима

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима задужена је за безбедност, физичку и психичку добробит, достојанство и приватност сведока и жртава које учествују у поступку.

Током 2023, ова Служба је омогућила да суду безбедно и благовремено приступи 60 сведока, и то 21 сведок у предмету *Шаља*, од којих шест вештака, као и 39 сведока тужилаштва у предмету *Тачи* и *други*. За све сведоке била је обезбеђена неопходна подршка, заштита и друге врсте помоћи током њиховог сведочења.

У сарадњи са страном у поступку која је позвала сведока, Служба за пружање заштите и подршке сведоцима је планирала, организовала и координирала логистичка питања везана за њихово приступање суду, како би они безбедно стигли од свог пребивалишта до места на коме су сведочили, по потреби у сарадњи са државом домаћином и другим надлежним органима. Од 60 сведока који су током 2023. године дали исказ пред СВК, осам је сведочило путем видео-конференцијске везе, док су 33 сведока дала исказ уз примену заштитних мера. Служба је процењивала потребе сваког сведока појединачно и детаљно их обавештавала о предстојећем сведочењу у судници како би били добро припремљени. У зависности од оцене, сведоци су спровођени уз пратњу представника Службе или им је организовано додатно обезбеђење. Током 2023, укупно 54 сведока спроведена су у пратњи ове Службе.

Да би се омогућило сведочење и смањила опасност од ретрауматизације, врши се процена сведока пре, током и после њиховог сведочења. Те процене се врше појединачно за сваког сведока и на основу њих је могуће пружити медицинску подршку. Поред тога, уз сагласност сведока, специјализовани психолози врше психолошку оцену и у складу с њом пре и током сведочења пружају психо-социјалну подршку и помоћ, прилагођену потребама датог лица. У оквиру те подршке, Служба такође препоручује и специјалне или заштитне мере у судници да би се заштитили посебно осетљиви сведоци и њихово достојанство и приватност током поступка.

За неколико сведока који су сведочили током 2023, међу којима је било сведока са двојним статусом сведока-жртве, процењено је да су осетљиви, па је на препоруку Службе за пружање заштите и подршке сведоцима надлежни панел за њих одредио посебне мере у судници.

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима такође је одлучивала о потреби заштите лица која су сведочила, по потреби у сарадњи са страном у поступку која их је позвала, и обезбеђивала заштиту сведока и чланова њихових породица за које је процењено да су изложени повећаном ризику због сведочења. Током 2023, Служба је свим угроженим сведоцима који су сведочили пред СВК, као и жртвама и њиховим пратиоцима, пружила индивидуално прилагођену заштиту, како би осигурала њихову безбедност и заштиту током целог поступка. Служба је наставила сарадњу са државом домаћином и другим партнерима како би се заштитили жртве и сведоци који сведоче пред Специјализованим већима Косова.

Током 2023, Служба за пружање подршке и заштите сведоцима омогућила је безбедно и благовремено приступање суду 60 сведока.

4.6 Управа притворске јединице

Управа притворске јединице руководи и управља притворским објектом СВК који се налази у оквиру холандског затвора у Хагу.

Управа притворске јединице се стара за безбедност и сигурност притвореника и гарантује поштовање њиховог достојанства и њихових права у складу с Правилником СВК о притвору, другим прописима о притвору, релевантним међународним стандардима и провереним искуствима из праксе. Током 2023, у притворски објект СВК доведена су три оптужена и један осумњичени. Након условног пуштања на слободу г. Гуцатија и г. Харадинаја у октобру, односно децембру, крајем 2023. у притворском објекту СВК било је десет притвореника.

СВК настоје да притвореницима обезбеде довољно времена и средстава за припрему одбране. У складу с тим опредељењем и с обзиром на то да је почело суђење у још два предмета, Управа притворске јединице је браниоцима одобрила личне и видео посете ван редовних термина за посете због притвореника који нису могли да се састају са својим браниоцима у редовним терминима због почетка суђења. Управа је, на захтев и уз одобрење поступајућег панела, омогућавала притвореницима да присуствују суђењу из притворског објекта, коришћењем видео-везе.

Управа притворске јединице такође настоји да притвореницима обезбеди довољно средстава и времена за одржавање контакта са члановима породице и другим лицима путем личних посета.

Видео посете, уведене услед пандемије, и даље су биле на располагању притвореницима током 2023. године.

У децембру 2023, претресни панел у предмету *Тачи и други*, наложио је одређене мере којима се тројици оптужених у том предмету ограничавају посете, телефонски разговори и преписка. Управа притворске јединице је стога интензивирала активни надзор и увела систем процене, у складу с налогом панела. Оцењено је да су те додатне мере неопходне да би се очувао интегритет поступка и обезбедило поштовање Правилника о притвору.

Притвореницима су 2023. омогућени бољи услови за рекреативне активности. Теретана је обновљена и опремљена новим справама, а обезбеђени су и индивидуално прилагођени савети спортског инструктора. Поред тога, притвореници су и даље имали могућност да похађају курс енглеског језика.

Што се тиче здравствених услуга, притвореницима је и даље пружана врхунска здравствена нега која им је омогућавала континуирано лечење и бригу о здрављу.

Омбудсман СВК је 2023. године лично извршио четврту инспекцију притворског објекта како би оценио услове притвора, у складу са Правилником о поступку и доказима. У новембру 2023, притворски објект СВК обишла је делегација Међународног комитета Црвеног крста и састала се са притвореницима који су то желели. Специјализована већа су веома захвална за овакав надзор спољних инстанци.

Управа притворске јединице је током 2023. омогућила преко 1.000 физичких посета чланова породице и других лица у притворском објекту СВК.

Одељење за администрацију обезбеђује стручну административну и техничку подршку СВК и СТ посредством Кадровске службе, Службе за информациону технологију, Службе за одржавање и заједничке послове, Службе за обезбеђење и сигурност, Службе за финансије и буџет и Службе за набавке.

Током 2023, активности Одељења биле су усмерене на организацију судских поступака, укључујући омогућавање активности у судници, подршку у коришћењу електронског система за организовање рада у судници *Legal Workflow* и извршење одлука судије за претходни поступак и панела суда. Служба за обезбеђење и сигурност успешно је извршила трансфер још тројице оптужених и једног осумњиченог у притворски објект СВК, организовала три хитне посете притворених лица Косову из хуманитарних разлога, као и трансфер два осуђена лица на Косово у складу са изменом изречене казне.

Током 2023, у складу с настојањима СВК да правилно руководе како кадровским тако и финансијским ресурсима, начелник Службе за администрацију и начелник Службе за финансије и буџет организовали су наменску обуку са службенике СВК у циљу даљег подстицања рационалног коришћења средстава и буџета СВК.

У својству повереника СВК за спречавање свих видова преваре, начелник Одељења за администрацију, заједно са интерним ревизором и административним референтом, организовао је у оквиру Акционог плана за спречавање свих видова преваре обуку за особље и судије СВК. Захваљујући обуци спроведеној 2023. године, 96% службеника на водећим функцијама у СВК и СТ завршило је обуку у оквиру годишњег програма едукације.

5.1 Кадровска служба

Кадровска служба пружа подршку, савете и услуге свим запосленима у СВК и СТ. Током године, Кадровска служба је испуњавала своја задужења помањем у поступку избора и ангажовања нових кадрова, радила са запосленима и саветовала их о читавом низу кадровских питања, од личних доходака и припадности до добробити и здравственог осигурања, пружала подршку запосленима и руководиоцима у поступку обнављања уговора и оцењивања радног учинка, и организовала програме обуке и друге могућности за лично усавршавање запослених.

Током 2023. године, објављена су два општа конкурса за запослене и један конкурс за стажисте. На конкурс за запослене стигло је 2.950 пријава 1.253 кандидата. Од тог броја, 554 су биле жене,

а 699 мушкарци, при чему је 90% било из држава чланица ЕУ, а 10% из трећих држава контрибутора. Ове године примљене су и 43 пријаве деташираних кандидата.

На конкурс за стажисте стигло је 555 пријава 196 кандидата, оц чега су 147 кандидата биле жене а 49 мушкарци.

Укупно је у 2023. запослено 44 кандидата, и то 19 жена и 25 мушкараца. Поред тога, у СВК и СТ примљено је 15 стажиста, и то 13 жена и два мушкарца. Укупан број запослених у СВК и СТ порастао је са 276, колико их је било 31. децембра 2022, на 283, на дан 31. децембра 2023. Од 205 запослених у СВК, 99 су жене а 106 мушкарци, док су у СТ од укупно 78 запослених 34 жене а 44 мушкарци.

Број деташираних службеника порастао је 2023. године са 11 на 12. Осам деташираних службеника потичу из четири државе чланице ЕУ (Бугарска, Немачка, Мађарска и Ирска), а три запослена, као и специјализовани тужилац, деташирани су из трећих држава контрибутора (Швајцарска и Сједињене Америчке Државе).

Кадровска служба је наставила да доприноси потребама организације ангажовањем квалификованих кандидата сходно потребама посла, водећи притом рачуна о родној и регионалној заступљености. Поред тога, по овлашћењу секретара, а у циљу ефикасне организације и распоређивања кадрова у складу са обимом посла на одређеним радним местима у установи, током 2023. је у неколико случајева одобрено и привремено ангажовање радника.

Кадровска служба је организовала оријентацију за нове кадрове, обуку и усавршавање у области као што су управљање и руковођење, оцењивање радног учинка, једнакост, различитост и инклузивност, специјализовану стручну обуку, курсеве албанског и српског језика, као и приступ платформи за дигитално учење.

Уз континуирану подршку функционера СВК и СТ, Кадровска служба је за нове запослене организовала обуку о спречавању психолошког и сексуалног узнемиравања, како би обезбедила радно окружење у коме су запослени безбедни и уважавани, и нису изложени никаквом облику узнемиравања.

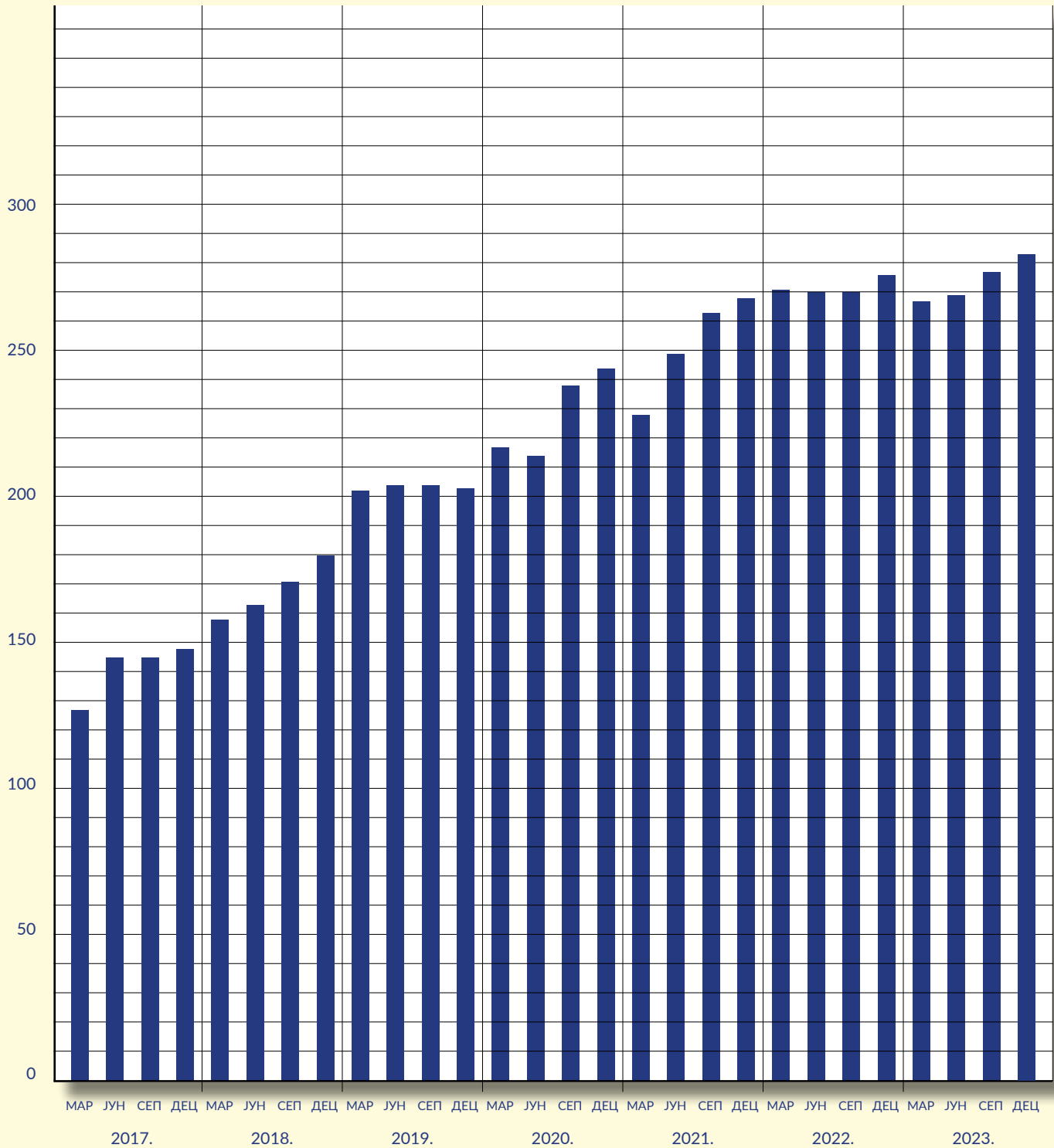
Поред тога, након што је у децембру 2022. усвојена нова Директива СВК и СТ о заштити од узнемиравања на раду, Кадровска служба је за запослене, стажисте и спољне сараднике организовала обуку о тој Директиви. Обука је одржана у седам термина, и њома је било обухваћено 95% запослених. На интранету је креирана страница са информацијама о Директиви и доступним курсевима.

У циљу подстицања позитивне радне средине, с нагласком на психолошкој сигурности и добробити, одржани су курсеви на теме 'Како створити психолошки сигурно радно окружење' и 'Подстицање психолошке сигурности'. Кадровска служба је такође помогла контакту особи за родна питања да организује шестонедељни програм обуке за руковођење посебно намењен женама запосленим на СВК и СТ. Циљ ове обуке, коју је пратило 13 полазница, био је подстицање женског руководства у организацији.

Током 2023, покренут је програм обуке за очување менталног здравља, јачања отпорности и побољшања опште добробити. Кадровска служба организовала је две дискусије на релевантне теме и ажурирала интранет страницу посвећену овом питању.

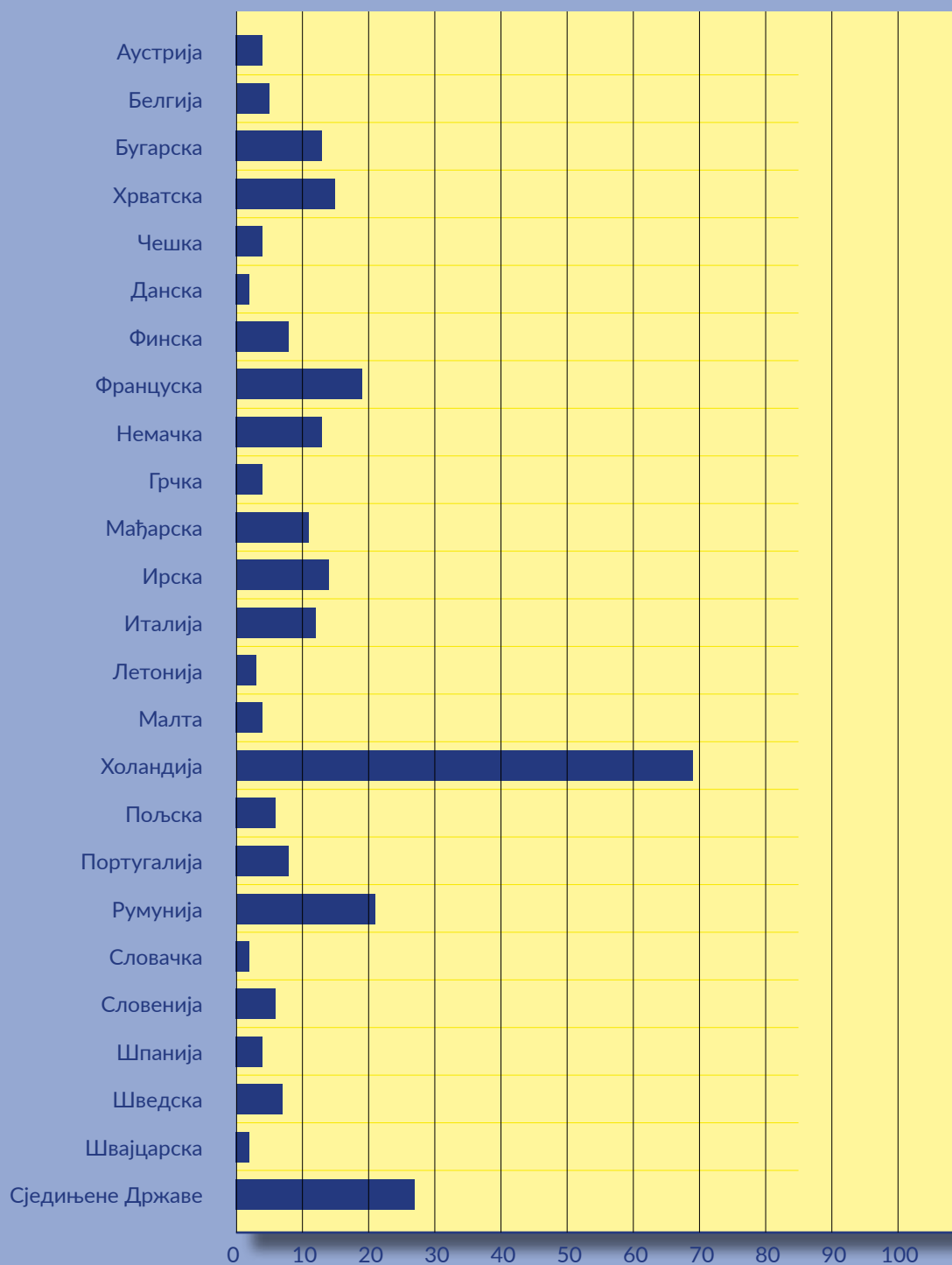

Укупан број запослених у СВК и СТ

Заступљеност запослених у СВК и СТ по државама

31. децембар 2023.

5.2 Служба за информациону технологију

Служба за информациону технологију пружала је техничку подршку током 134 дана комбинованог рада у судници, током којих је генерисано и обрађено преко 15.000 аудио-визуелних записа на сва три службена језика суда, што укупно обухвата 15ТБ података. На комбинованим седницама су учествовали присутни у судници и учесници путем видео-везе који су користили опрему за безбедан видео телеконференцијски пренос. Поред судских седница, Служба за информациону технологију пружала је техничку подршку и током других скупова у просторијама суда, и припремљен је аудио-визуелни материјал за постављање на *YouTube* канал Специјализованих већа.

Софтвер који се највише користи у СВК је електронски систем за рад у судници *Legal Workflow*. То је наменски израђена апликација кроз коју се обрађују све одлуке, поднесци и с њима повезана комуникација, као и обелодањени материјал. Користи се и током седница и ван њих, као и ван редовног радног времена како би стране у поступку могле да испуне судске рокове.

Рад ове Службе био је током 2023. добрим делом усредсређен на ажурирање софтвера *Legal Workflow* и његовог окружења, које обухвата низ платформи, апликација, датотека и прилагођених кодова, како би нова верзија могла да се користи до краја радног века СВК.

Сервисном центру Службе обратило се око 500 корисника, укључујући стране у поступку и запослене у службама за подршку судских активности СВК. Сервисни центар радио је и на континуираном обнављању, замени и расходовању опреме и услуга крајњих корисника у складу са актуелним и предвиђеним будућим потребама.

Након што је 2022. започела процес обнављања опреме, Служба за информациону технологију је током 2023. инсталирала и пустила у рад нови хардвер, те очекује да неће бити потребе за новим обнављањем опреме. Служба је такође почела да користи *cloud* услуге у складу са тржишним стандардима. Напоредо с тим, у оквиру својих задужења везаних за информациону технологију и дигиталну безбедност, Служба је побољшала безбедносну инфраструктуру и процесе у самом објекту, као и оне засноване на мобилном и цлоуд систему.

Протекла година била је посвећена опсежној модернизацији система *Legal Workflow* и његовог окружења у складу с најновијом технологијом, како би тај систем функционисао на најоптималнији начин.

5.3 Служба за одржавање и заједничке послове

Служба за одржавање и заједничке послове задужена је за ефикасно и квалитетно одржавање објекта СВК и СТ у циљу обезбеђења квалитетног радног простора за запослене и посетиоце. То укључује решавање питања у вези с некретнинама у сарадњи са релевантним органима државе домаћина, одржавање и грађевинске радове на згради и уређење унутрашњих простора.

Служба такође организује услуге као што су исхрана запослених, пријем посетилаца и хигијена, а стара се и о административним услугама протокола, поштанским услугама, дипломатској пошти, транспорту, путовањима и логистици уз тесну сарадњу са Службом за обезбеђење и сигурност и Протоколом. Поред тога, у сарадњи са Еулексом, Служба се бави одржавањем просторија СВК и СП у Приштини, на Косову.

Након што је 2022. са државом домаћином потписан нови споразум о пружању услуга одржавања објекта, Служба за одржавање и заједничке послове приступила је реализацији 19 пројеката везаних за прилагођавање просторија потребама посла. Један од најзначајнијих пројеката 2023. године била је миграција целокупног система безбедности, што је подразумевало замену свих сервера и ажурирање целог софтвера система безбедности. С обзиром на свакодневне активности а у циљу одржавања потребног степена безбедности, завршни кораци овог пројекта обављени су ван радног времена, у тесној сарадњи са Службом за обезбеђење и сигурност.

Служба је током 2023. реализовала 19 пројеката везаних за прилагођавање просторија потребама посла.

5.4 Служба за обезбеђење и сигурност

Служба за обезбеђење и сигурност обавља најразличитије послове везане за сигурност и обезбеђење СВК, њихових активности и запослених. У оквиру тих задатака, Служба се стара да се појединци и све организационе јединице упознају са могућим ризицима.

С почетком суђења у предмету *Тачи и други* у априлу 2023, Служба је, применом припремљених процедура и планова, пружала континуирану подршку судским активностима везаним за више оптужених истовремено, што је изискивало ангажовање свих капацитета. У том циљу, Служба је додатно прилагодила своје ефикасно кадровско планирање, фокусирајући се на периоде кад је потребно ангажовање мањег броја људства и усклађујући се с променама распореда у судници, како би својим запосленима омогућила да искористе право на одмор и похађају обавезну обуку.

Служба је наставила да пружа подршку оперативним активностима, од којих су неке организоване *ad hoc*, укључујући довођење четири ухапшена лица у Холандију, посете притвореника Косову и друге осетљиве судске активности ван седишта СВК. Поред тога, два осуђена лица су пребачена на Косово, након што су им казне модификоване како би могли да буду пуштени на слободу уз примену одређених услова до истека остатка казне. Безбедно извршење тих задатака помогле су спољне службе, с којима је успостављена ефикасна сарадња на свим нивоима.

Без обзира на интензивирање оперативних активности, Служба је наставила да унапређује механизме контроле управљања и процедура везаних за обезбеђење и сигурност.

Посебан напредак ове године остварен је у области реаговања у кризним ситуацијама увођењем ефикасније контроле приватних и службених путовања запослених. Служба је била у могућности да прати да ли се запослени налазе у држави домаћину захваљујући новој директиви о обавезном извештавању о планираним путовањима и увођењем наменског портала.

Уз постојеће механизме за реаговање у кризним ситуацијама знатно је побољшања способност СВК да потврди или негира да ли су њихови запослени били захваћени неким догађајем у држави домаћину у коме је страдао велики број жртава.

Током друге половине године, у сарадњи са Службом за одржавање и заједничке послове, Служба за обезбеђење и сигурност је ажурирала систем управљања обезбеђењем у просторијама суда.

Могућност да у сваком тренутку установи да ли се запослени налазе у држави домаћину постигнута је увођењем портала за извештавање и издавањем одговарајуће директиве.

5.5 Служба за финансије и буџет

Служба за финансије и буџет помаже секретару у финансијском управљању и располагању средствима додељеним СВК у циљу остварења њиховог мандата, у складу са интерним финансијским прописима и начелима из финансијских прописа ЕУ.

И током 2023. Служба за финансије и буџет имала је кључну улогу у области финансијских токова у циљу обезбеђивања рационалног финансијског пословања. На пољу правне регулативе, током протекле године ажурирани су једна административна директива и три оперативна упутства о поступцима који утичу на финансијска питања. Служба за финансије и буџет такође је пружала стручну подршку и савете приликом израде нацрта нових правила. У циљу усавршавања процедура и стручности, Служба за финансије и буџет редовно је организовала интерну обуку за особље о најважнијим финансијским токовима у СВК и СТ.

Главна активност почетком 2023 године била је поступак одобравања буџета за потребе шестог уговора о гранту који је секретар у име СВК и СТ потписала са Европском комисијом као даваоцем гранта.

Поступак је успешно окончан и одобрен је буџет од 97.100.000 евра за период од 15. јуна 2023. до 14. јуна 2025. Захваљујући сарадњи Службе и Европске комисије, први део буџета добијен је већ у јулу 2023. Поред тога, СВК су управљала средствима добијеним на основу петог Споразума о гранту, који је секретар испред СВК и СТ потписала са Европском комисијом за двогодишњи период, од 15. јуна 2021. до 14. јуна 2023, у укупном износу од 103.279.698 евра. Осим средстава добијених од ЕУ, СВК су добила и средства од владе Швајцарске, у износу од 147.000 евра, намењена активностима програма *Outreach* током 2022. и 2023.

Служба за финансије и буџет извршила је 2023. преко 4.000 финансијских операција, од буџетских обавеза до исплата. Поред тога, протекле године поднети су завршни извештај о петом Споразуму о гранту за период од 15. јуна 2021. до 14. јуна 2023, као и периодични извештај о Споразуму о гранту са владом Швајцарске намењеном активностима програма *Outreach* током 2022.

Правила управљања СВК, али и чињеница да СВК добијају финансијска средства од ЕУ, налажу да се и интерном ревизијом и преко спољне ревизорске фирме редовно врше независне провере буџетских расхода СВК. Ни 2023. приликом ревизија и провера расхода нису утврђене никакве неправилности. Служба за финансије и буџет наставила је плодну сарадњу са Службом Европске комисије за инструменте спољне политике и тако допринела ефикасном надзирању и распоређивању финансијских средстава СВК.

До краја 2023. спољне ревизорске фирме извршиле су 18 провера финансијског пословања СВК и нису утврдиле никакве неправилности.

5.6 Служба за набавке

Служба за набавке задужена је за набавке СВК и СТ и стара се да сва роба, услуге и радови потребни да би суд остварио свој мандат буду благовремено на располагању и да се набаве по оптималној цени.

Ова служба још једна је потврда да установа поштује прописе ЕУ. Како је набавка једна од области јавног сектора у којима важе најстрожа правила, набавке за СВК и СТ редовно подлежу строгим контролама и ревизијама.

Служба за набавке је и током 2023. настојала да потенцијалним партнерима помогне да боље упознају и разумеју услове важећих поступака за тендере, као и да што већем броју предузећа, без обзира где им је седиште, пружи прилику за сарадњу са СВК и СТ.

Служба је наставила да ради на препознавању могућности за обезбеђивање максималног квалитета у односу на цену и тако достигла највише стандарде у области набавки, између осталог склапањем повећаног броја вишегодишњих уговора. Током 2023. СВК и СТ су склопили 103 нова уговора о набавци различите робе и услуга у вредности од 15 милиона евра.

Истовремено, Служба за набавке је помагала у поступку склапања и надзора уговора и организовала обуку за особље СВК и СТ како би се склапање уговора и истраживање тржишта вршило доследно и уз строго поштовање правила. Својим укупним радом, Служба за набавке стара се да се на СВК и СТ поштују проверена искуства из праксе и тако смањи ризик од одступања од релевантних правила и прописа о набавкама, и од интерних упутстава и смерница. Основни документ којим је регулисан режим набавки на СВК и СТ је Практични водич за уговорне процедуре Службе ЕУ за спољно деловање.

Током 2023. СВК и СТ склопили су 103 уговора о набавци разне робе и пружању услуга, у вредности од 15 милиона евра.

СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ

6

Служба за интерну ревизију

Интерни ревизор доприноси одговорном институционалном управљању СВК и СТ вршењем унутрашње контроле и извештава секретара о резултатима извршених ревизија.

Приликом сваке ревизије, интерни ревизор оцењује и ефикасност система унутрашње контроле и тиме доприноси даљем унапређивању интерних процеса. Интерни ревизор проверава да ли се његове препоруке примењују накнадним ревизијама. У свом раду, интерни ревизор се придржава међународних професионалних стандарда унутрашње контроле и финансијских прописа ЕУ и предлаже мере за унапређење управљања.

Током 2023, у складу са годишњим планом, извршено је седам ревизија расхода наменских фондова, исплата хонорара и ванредних трошкова вештака, уплата у пензиони фонд, трошкова везаних за притворску јединицу, расхода везаних за закуп и одржавање зграде СВК и СТ, и грант добијен од владе Швајцарске.

Интерни ревизор је извршила и пет накнадних контрола како би проверила да ли се њене препоруке примењују. Осим послова везаних за ревизију, интерни ревизор је учествовала и у обучавању запослених на тему борбе против корупције.

У оквиру својих задужења, интерни ревизор проверава да ли се поштује нормативни оквир СВК, укључујући финансијске прописе ЕУ, прописе везане за набавке, уговоре, стандардне процедуре и друге интерне прописе.

ИНТЕГРИСАЊЕ РОДНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У СВК И СТ

1

Подстицање позитивног и инклузивног радног окружења у СВК и СТ

Сигурно и инклузивно радно окружење и даље је један од приоритета функционера СВК и СТ. Током целе године предузимани су конкретни кораци како би се подстакла примена стратегије и политике СВК и СТ за спречавање узнемиравања на раду и допринело добробити запослених. Поред тога, настављене су активности за постизање родног паритета.

Нулта толеранција за све облике узнемиравања

Председник, секретар и специјализовани тужилац залажу се за предузимање свих потребних мера за спречавање и контролисање узнемиравања на радном месту, као и за подстицање културе уважавања и међусобног поштовања, што потврђује стратегија СВК и СТ за спречавање узнемиравања на раду.

Директива Специјализованих већа о заштити од узнемиравања на раду, коју је секретар усвојила уз консултације са председницом, специјализованим тужиоцем, Представничким телом запослених и контакт особом за родна питања, има за циљ да обезбеди да сви запослени, стажисти и спољни сарадници у СВК и СТ разумеју своју улогу, и своја права и обавезе у погледу спречавања психолошког и сексуалног узнемиравања на радном месту. Овом директивом је утврђен и поступак за неформално решавање конфликта везаних за одређене врсте понашања, као допуна постојећим формалним поступцима и прописима о дисциплинском поступку. Директива такође предвиђа додатне, независне механизме подршке којима запослени, стажисти и спољни сарадници могу да се обрате на поверљивој основи.

Додатни механизми подршке

У складу с политиком против узнемиравања, Секретаријат је 2023. запослио искусног саветника за добробит запослених од кога запослени, стажисти и спољни сарадници на СВК и СТ могу да затраже помоћ и савет при решавању оптужби за узнемиравање на раду применом различитих формалних и неформалних механизма. Секретаријат је такође ангажовао једног спољног посредника који као независна трећа страна учествује у неформалном решавању конфликта и помаже странама да дођу до споразумног решења.

Запосленима је још од оснивања СВК и СТ било на располагању Психолошко саветовалиште. У складу са Директивом о заштити од узнемиравања на раду и обавезом да воде бригу о здрављу и добробити запослених, 2023. је интензивирана улога психолога. Организовани су састанци са одређеним службама као и индивидуални састанци да би се додатно указало на подршку која запосленима стоји на располагању, на којима је психолог објаснила каква је њена улога и какву помоћ може да пружи запосленима.

У оквиру глобалног циља да запослени буду упознати са разним видовима подршке која им стоји на располагању, представничко тело запослених и контакт особа за родна питања СВК и СТ информишу запослене, стажисте и спољне сараднике о расположивим механизмима подршке и, ако је потребно, помажу да се утврди да ли су потребни додатни видови подршке.

Наменска обука

У складу са стратегијом за спречавање узнемиравања на раду, од 2021. за запослене се сваке године организује специјализована обука о спречавању психолошког и сексуалног узнемиравања, која је и 2023. стајала на располагању новим службеницима.

Да би се обезбедило да сви запослени разумеју смисао Директиве о заштити од узнемиравања на раду, током протекле године у седам наврата организован је курс о новим аспектима директиве на коме су службеници детаљно информисани о расположивим видовима подршке. До краја године тај курс је похађало 95% запослених.

Поред тога, за руководеће кадрове, Представничко тело запослених и контакт особу за родна питања организовано је 14 полудневних термина специјализоване интерактивне обуке за решавање оптужби за узнемиравање у позитивном духу. До краја 2023. године овај курс је завршило 80% руководећих кадрова, а планирани су додатни термини како би до краја јануара 2024. курс могли да заврше сви руководиоци.

Курс о Директиви о заштити од узнемиравања на раду, октобар 2023.

Успостављање контакта са запосленима у циљу подизања свести

У циљу промовисања начела да је спречавање сваког вида узнемиравања на радном месту заједничка одговорност свих запослених, секретар је формулисала план за израду инфографика и постера који ће на практичан начин информисати запослене о механизмима СВК и СТ за превенцију, пријављивање и реаговање у случају узнемиравања. Тим програма *Outreach* координирао је израду одговарајућег информативног материјала којим се указује на заједничку одговорност за спречавање узнемиравања и указује на постојеће канале и процедуре за безбедно пријављивање случајева узнемиравања.

Поред тога, 2023. је уведена и интранет страница посвећена овој проблематици, где се на једном месту налазе све информације о превенцији узнемиравања на радном месту и у вези са радом. Ова страница садржи и материјал коришћен током курсева и преглед расположивих механизма подршке, као и упутство за заказивање састанка са саветником за добробит запослених и психологом, као и релевантне информације о спољном посреднику.

Промоција Директиве о заштити од узнемиравања на раду

Кадровска служба је у више наврата извештавала секретара о спровођењу Директиве о заштити од узнемиравања на раду. Будући редовни извештаји треба да садрже и анонимне статистичке податке о броју пријављених случајева узнемиравања које

су саветник СВК и СТ за добробит запослених, непосредни руководиоци и спољни посредник решавали применом неформалних механизма за решавање конфликта као и податак да ли је конфликт решен помоћу тог механизма.

Позитивно радно окружење

Осим наведених активности, у циљу даљег промовисања позитивне радне средине с нагласком на психолошкој сигурности и добробити, контакт особа за родна питања и Кадровска служба организовали су у оквиру програма „Различитост, инклузија и једнакост” обуку о различитим темама као што су „Како изградити психолошки сигурно радно окружење” и „Подстицање психолошке сигурности”, а ова последња је била намењена непосредним руководиоцима.

Током 2023, Кадровска служба је започела прву фазу програма обуке за неговање менталног здравља, јачање отпорности и побољшање опште добробити запослених, стажиста и спољних сарадника. У децембру 2023. одржане су две дискусије на теме „Јачање отпорности: како побољшати ментално здравље” и „Како се изборити са зимском меланхолијом: технике за подстицање ведрине”.

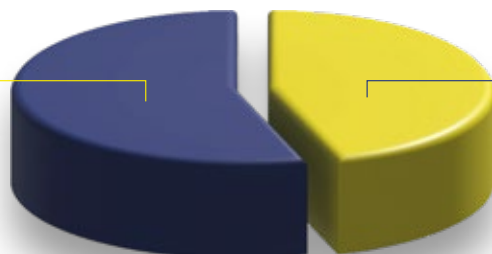
Програм намењен бризи о добробити наставиће се и 2024. године, у настојању да се обезбеди радно окружење које доприноси психичком и физичком здрављу и добробити лица која раде у СВК и СТ. Програм такође има за циљ да додатно истакне улогу руководећег кадра у пружању подршке запосленима и унапреди постојеће механизме подршке. Обновљена је и интранет страница посвећена овом питању са акцентом на едуковању запослених о новим вештинама и облицима понашања, а садржи и информације о исхрани и личној бризи.

Запосленима је и током 2023. био на располагању службени лекар СВК, који их је саветовао, између осталог о питањима ергономије и здравим радним навикама.

Родна заступљеност у СВК и СТ

31. децембар 2023.

Мушкарци 53%

Жене 47%

Постизање родног паритета

Од почетка рада ове установе, функционери СВК и СТ су подстицали активности које доприносе већој родној равнотежи. Та настојања су била усмерена на успостављању и одржавању родног паритета на свим нивоима установе и постизању веће заступљености жена на радним местима на којима су традиционално мање заступљене.

Са именовањем гђе Кимберли Вест за специјализованог тужиоца 2023. године, СВК и СТ су постали једини суд те врсте чија су сва три највиша руководиоца жене.

Заступљеност жена међу новозапосленим службеницима СВК и СТ континуирано је расла: године 2018. само 29% биле су жене, 2020. постигнут је потпун паритет, а 2021. и 2022. број жена достигао је 56 одсто. У 2023. години, 43% новозапослених у СВК и СТ чиниле су жене. Мада је тај постотак мањи него 2022. године, неколико новозапослених жена примљено је у службе у којима традиционално преовлађују мушкарци, као што су Управа притворске јединице и Служба за информациону технологију. Од службеника који су се 2023. прикључили Специјализованом тужилаштву, 48% су биле жене.

Од укупног броја запослених на СВК и СТ, 31. децембра 2023. године 47% су биле жене а 53% мушкарци. Тај однос је потпуно исти као на крају 2022.

На крају 2023. године, 52% свих запослених у СВК чинили су мушкарци, а 48% жене. На руководећим и стручним пословима 54% запослених биле су жене, а 46% мушкарци.

Специјализовано тужилаштво је 2022. постигло родни паритет међу запосленима на секретарским и административним пословима, а тако је остало и 2023. На руководећим и стручним пословима се наставио прошлогодишњи позитивни тренд, тако да се на тим пословима сада налази 58% мушкараца и 42% жена, док је 2022. било 60% мушкараца и 40% жена. Укупна заступљеност жена у СТ порасла је током протекле две године са 38% у 2021. години, 40% у 2022, да би 2023. достигла 44%.

Током целе 2023, Кадровска служба је наставила са редовним прикупљањем и обрадом одвојених података по родовима, како би се пратио напредак у постизању и одржавању родног паритета на свим нивоима организације. Нагласак је и даље био на укључивању родне перспективе у обуку за оријентацију свих нових кадрова, као и у обуку која је током године била организована за све чланове комисија за запошљавање.

Поред тога, Кадровска служба је за запослене организовала низ курсева намењених побољшању социјалних вештина, као што су „Флексибилно руковођење и едукација”, „Решавање сукоба” и „Руковођење тимовима високе продуктивности”.

**РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ
ПОСЛОВИ (СВК)**

**РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ
ПОСЛОВИ (СТ)**

**СЕКРЕТАРСКИ И АДМИНИСТРАТИВНИ
ПОСЛОВИ (СВК)**

**СЕКРЕТАРСКИ И АДМИНИСТРАТИВНИ
ПОСЛОВИ (СТ)**

2

Контакт особа за родна питања

Постојање контакт особе за родна питања сведочи о настојању функционера Специјализованих већа да одрже и побољшају инклузивни карактер организације.

Током 2023, контакт особа за родна питања организовала је низ активности, на пример, прославу Међународног дана жена. На прослави, с темом „промовисање правичности“, службеници СВК и СТ су се окупили да одају почаст женама запосленим у те две установе. Том приликом, присутнима су се обратили председница, вршилац дужности специјализованог тужиоца, представник једног тима одбране и контакт особа за родна питања.

Постигли смо родни паритет, што је најбољи потврда одређености наших највиших руководица да пружи нове могућности и њиховог поверења у нашу способност да постижемо нове успехе и радујемо се успеху других. Редовним прикупљањем и обрадом засебних података по родовима, неуморним радом комисија за запошљавање и подизањем свести Специјализована већа су постигла родни паритет на руководећим и стручним пословима, као и на нивоу целе организације.

Контакт особа за родна питања на прослави Међународног дана жена, 8. марта 2023.

INTERNATIONAL
WOMEN'S
DAY

Уз административну подршку Кадровске службе, контакт особа за родна питања организовала је и шестонедељни интензивни едукативни програм под називом „Here She Comes!“ за 13 жена запослених у СВК и СТ. Током програма, учеснице су биле у прилици да анализирају различите стилове руковођења, науче како да се њихови гласови гласније чују у СВК и СТ и како да руковођење тимовима за које су задужене учине инклузивним и транспарентним.

Више полазница овог програма увело је низ промена унутар својих тимова у циљу побољшања продуктивности и поспешивања инклузије.

У јуну 2023, контакт особа за родна питања присуствовала је тродневном годишњем скупу саветника у области људских права и родних питања у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније, у организацији Службе Европске комисије за инструменте спољне политике. Током та три дана, одржана су излагања на низ тема релевантних и за саветнике за родна питања при различитим мисијама и организоване су радионице за интегрисање родне перспективе.

Поред тога, 31. октобра 2023. СВК и СТ су били домаћин скупа у организацији *Women in International Law Network (WIL Network)*, на коме је покренут менторски програм за руководиоце највишег нивоа. Тај менторски програм, назван „*Mentoring4Future*“, покренула је 2022. године амбасадорка Републике Аустрије, Њена екселенција Астрид Харц, заједно са мрежом *WIL Network*. То је био први скуп у просторијама суда на коме су домаћини били сва три највиша руководиоца, укључујући новоименованог специјализованог тужиоца, гђу Кимберли Вест. Председница Екатерина Трендафилова, која је прошле године учествовала у програму као ментор, пожелела је посетиоцима добродошлицу.

Највиши руководиоци СВК и СТ као домаћини скупа мреже *Women in International Law Network*, октобар 2023.

Контакт особа за родна питања и једна чланица управног одбора *WIL Network* представиле су менторски програм у име одбора. Ове године међу менторима ће бити секретар Фиделма Донлон, специјализовани тужилац Кимберли Вест и судија Мапи Фелт-Фолџа.

Контакт особа за родна питања одржава и релевантну интранет страницу, на коју редовно додаје занимљиве чланке и линкове за догађаје везане за подстицање родне равноправности, инклузивности и различитости у ширем смислу.

Такође желим да захвалим руководиоцима нашег суда – председници Трендафиловој, секретару др Фиделми Донлон и специјализованом тужиоцу Кимберли Вест као домаћинима овог скупа. Наравно, није ми промакло да су на овом суду сва три највиша руководиоца жене. Сама та чињеница јасно говори о постигнутом успеху.

Поред тога, поносна сам што вам се обраћам као контакт особа за родна питања запослена на суду чија су сва три највиша руководиоца или већ учествовала или ће у наредном кругу учествовати у овом програму као ментори, а којима се као ментор придружила и судија Мапи Фелт-Фолџа.

Контакт особа за родна питања, 31. октобар 2023.

Контакт особа за родна питања на скупу *WIL Network*, 31. октобар 2023.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО

Увод

Специјализовано тужилаштво (СТ) је у протеклој години постигло низ значајних успеха, заједно са Специјализованим већима Косова (СВК). У два предмета је почело суђење, у још два предмета у којима је већ изречена пресуда водио се жалбени поступак, а ухапшена су четири лица оптужена за кривична дела против правосуђа. При томе, тужилаштво се старало да СВК и даље буде важан форум за остварење правде, омогућавањем правичног поступка оптуженима уз истовремено гарантовање безбедног окружења у коме сведоци могу отворено да говоре о ономе што су видели или преживели, без страха од претњи или одмазде. Уједно, тиме се доприноси и јачању владавине права на Косову.

Специјализовано тужилаштво не би могло да кривично гони одговорна лица да није храбрости многих жена и мушкараца који су сарађивали у истрагама и указали своје поверење овој институцији.

Кимберли Вест, специјализовани тужилац

Због тога Специјализовано тужилаштво веома озбиљно приступа застрашивању сведока, одмазди над сведоцима и ометању правосуђа, и наставиће са истрагама и кривичним гоњењем свих лица умешаних у такве случајеве, укључујући лица која застрашују сведоке, врше утицај на њих и финансијски или на други начин потпомажу таква кривична дела.

На место специјализованог тужиоца ступила сам у октобру и веома сам захвална својим претходницима, а посебно бившем специјализованом тужиоцу Џеку Смиту, за све што је Специјализовано тужилаштво постигло захваљујући њиховом руковођењу. Такође бих желела да захвалим Алексу Вајтингу, вршиоцу дужности специјализованог тужиоца од новембра 2022. до августа 2023, мом заменику Варду Фердинандусеу и вишем тужиоцу Клер Лосон на руковођењу Специјализованим тужилашвом до мог доласка. Настојаћу да наставим успешан рад својих претходника као и да допринесем што експедитивнијем извршењу свих аспеката мандата Специјализованог тужилаштва.

Осим тога, желим да захвалим свим државама чланицама ЕУ, па и нашој држави домаћину – Холандији – и државама контрибуторима – Норвешкој, Швајцарској и САД, што и даље обезбеђују неопходна средства и пружају подршку владавини права како би омогућиле рад СВК и СТ. Такође сам захвална Мисији Европске уније за владавину права на Косову (Еулеск) и њеним шефовима Ларсу-Гунару Вигемарку и генерал-мајору Ђованију Пјетру Барбану за логистичку и оперативну подршку коју су током протекле године пружили особљу СТ на Косову. Захвална сам и колегама из СТ, како садашњим, тако и бившим, као и запосленима у СВК, а посебно председници Екатерини Трендафиловој и секретару Фиделми Донлон, на добродошлицы и безрезервној посвећености и привржености овој институцији.

Кимберли Вест,
специјализовани тужилац

Хаг, децембар 2023.

Истраге Специјализованог тужилаштва

Специјализовано тужилаштво основано је 1. септембра 2016. у Хагу, на основу амандмана на Устав Косова и Закона о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву, које је Скупштина Косова усвојила 3. августа 2015. Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво основани су по завршетку једне раније истраге коју је спровела Специјална истражна радна група (СИРГ), и Специјализовано тужилаштво је преузело њено особље и њен мандат.

СИРГ је основана да обави истрагу и, уколико то буде оправдано, кривично гони појединце по наводима о кривичним делима изнетим у Извештају Савета Европе из јануара 2011. под називом „Нечовечно поступање с људима и недозвољена трговина људским органима на Косову“. СИРГ је била независно тело, са надлежношћу и законским овлашћењима који су проистицали из одлуке Савета ЕУ којом је основан Еулекс.

Истрагу Специјалне истражне групе предводио је Клинт Вилијамсон, тужилац из Сједињених Држава и бивши амбасадор САД за ратне злочине. Он је у јулу 2014. известио да се за даљу истрагу мора основати суд.

Специјализовано тужилаштво је независна институција, чију независност гарантује Закон на основу кога је и основана. Стога СТ има обавезу да делује независно од СВК и свих других тужилаца на Косову.

Дејвид Швендиман, специјализовани тужилац од 2016. до 2018.

Специјализованом тужиоцу и особљу СТ Закон такође налаже да не траже нити примају инструкције од било које владе или другог извора.

У оквиру својих надлежности, Специјализована већа имају примат над свим другим судовима на Косову. Специјализована већа или СТ могу у било којој фази истраге или поступка да наложе да се поступак из њихове надлежности преузме од сваког другог тужиоца или суда на територији Косова и проследи Специјализованим већима или Специјализованом тужилаштву.

Специјализовани тужилац је овлашћен да испитује жртве, сведоке и осумњичене и да сачини запис њихових изјава; да врши увиђаје, прикупља доказе, обезбеђује вештачење прикупљених доказа и, по потреби, обавља друге истражне активности; да тражи помоћ трећих држава и међународних организација или других тела, и предузима истражне радње у складу с Правилником о поступку и доказима.

Први специјализовани тужилац, од септембра 2016. до марта 2018, био је Дејвид Швендиман, који је пре тога, од јуна 2015, био главни тужилац СИРГ. Од маја 2018. до новембра 2022. специјализовани тужилац био је Џек Смит, да би на ту функцију у октобру 2023. ступила Кимберли Вест.

Џек Смит, специјализовани тужилац од 2018. до 2022.

Остваривање мандата

Током 2023. Специјализовано тужилаштво је наставило са експедитивним радом. Два предмета су ушла у фазу суђења, у два предмета се водио жалбени поступак и ухапшена су четири лица оптужена за кривична дела против правосуђа. Специјализовано тужилаштво је такође наставило да обелодањује доказни материјал тимовима одбране.

Поред тога, Кимберли Вест, бивши савезни тужилац САД са великим искуством у домаћим и међународним кривичним истрагама, наследила је Џека Смита на дужности специјализованог тужиоца. На ту дужност именована је 2. јуна 2023, на основу поступка за избор новог тужиоца који је организовала ЕУ, да би на дужност и званично ступила 18. октобра 2023. Вршилац дужности специјализованог тужиоца у периоду од новембра 2022. до августа 2023. био је Алекс Вајтинг.

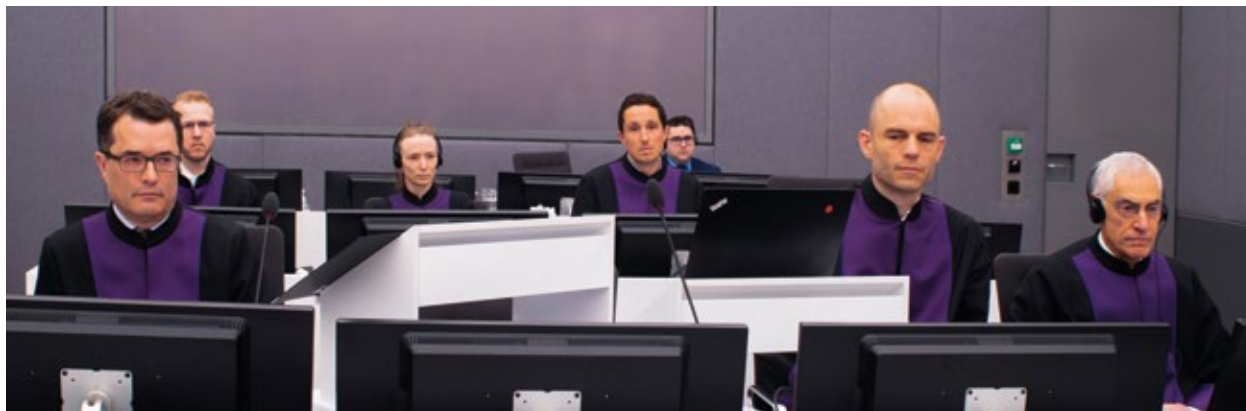
Тужилац против Хашима Тачија и других

Специјализовано тужилаштво започело је извођење доказа у предмету против бившег председника Косова Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Јакупа Краснићија и Реџепа Сељимија 3. априла 2023. и суду су до краја године предочене изјаве и искази 71 сведока, од чега је 39 сведока дало исказ уживо.

Током уводног излагања, вршилац дужности специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг изјавио је: „Овај предмет тиче се владавине права у време рата. Нико није изнад закона, чак ни за време рата.”

Осим тога, г. Вајтинг је истакао да се у том предмету не суди Ослободилачкој војсци Косова (ОВК) нити се оптужују сви њени припадници. „Велика већина припадника ОВК нема апсолутно никакве везе ни са овим предметом ни са кривичним делима из оптужнице,” рекао је даље г. Вајтинг. „Овај предмет тиче се само радњи четворице оптужених, кривичних дела која су извршили током рата и онога за шта они по закону сnose одговорност.”

Хашим Тачи, Кадри Весели, Јакуп Краснићи и Реџеп Сељими терете се за злочине против човечности по шест тачака оптужнице – прогон, затварање, други нехумани поступци, мучење, убиство и присилни нестанак лица – и по четири тачке оптужнице за ратне злочине – противзаконито или произвољно хапшење и лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство.

Први ред слева надесно: в.д. специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг, заменик специјализованог тужиоца Вард Фердинандусе и виши тужилац Алан Тигер
Други ред: тужилац Мат Халинг, виши тужилац Клер Лосон и тужилац Џејмс Пач

Реаговање в. д. специјализованог тужиоца на жалбену пресуду у предмету *Гуцати и Харадинај*

У изјави поводом изрицања жалбене пресуде у предмету против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја, в. д. специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг јасно је ставио до знања да ће Специјализовано тужилаштво наставити кривично гоњење свих случајева застрашивања сведока, одмазде над сведоцима и ометања правде.

„Поздрављам данашње изрицање пресуде панела Апелационог суда, којом се учвршћује владавина права на Косову и шаље јасна порука свима који застрашују сведоке, врше одмазду над њима и ометају правду”, рекао је в. д. специјализованог тужиоца.

„Специјализовано тужилаштво изузетно озбиљно приступа овим кривичним делима и наставиће да кривично гони сва лица, умешана у све случајеве таквих радњи,” додао је г. Вајтинг

„У овом предмету се решавало о неопходним условима за правично вршење правосуђа и за остварење владавине права. Сведоцима се мора омогућити да сведоче без страха од одмазде или освете.”

У оптужници се наводи да су предметна кривична дела учињена најкасније од марта 1998. до септембра 1999. на више локација широм Косова, као и у Кукешу и Цахану у Албанији. Према оптужници, та дела извршили су припадници ОВК над стотинама цивила и лица која нису учествовала у сукобу.

Оптужница терети Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија по основу више видова индивидуалне кривичне одговорности за кривична дела учињена у контексту немеђународног оружаног сукоба на Косову, која су била део ширег и систематског напада на лица под сумњом да су противници ОВК.

Након што је СТ ухапсило Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија, они су 4. и 5. новембра 2020. пребачени у притворску јединицу СВК у Хагу.

Тужилаштво је поднело претпретресни поднесак 17. децембра 2021, а његову ажурирану верзију 24. фебруара 2022. Додатно измењену оптужницу СТ је поднело 30. септембра 2022, и током 2023. поднело је 416 поднесака.

Реаговање специјализованог тужиоца на жалбену пресуду у предмету *Мустафа*

Поводом изрицања жалбене пресуде у предмету против Саљиха Мустафе, специјализовани тужилац Кимберли Вест дала је изјаву у којој је ту жалбену пресуду описала као „тријумф правде“.

„Поздрављам данашњу пресуду која, без обзира на мање измене казне изречене г. Мустафи, представља тријумф правде, нарочито кад је реч о жртвама Саљиха Мустафе и члановима њихових породица“, изјавила је гђа Вест.

Специјализовани тужилац је одала признање храбрости сведока у предмету Мустафа. „Спремност сведока да сведоче била је од кључног значаја за овај предмет и зато им захваљујем што су смогли храбрости да дођу и дају исказ,“ додала је она.

Тужилац против Пјетера Шаље

Извођење доказа Специјализованог тужилаштва против Пјетера Шаље почело је 21. фебруара 2023. и завршило се 6. јула 2023. Сведочило је укупно десет сведока. Извођење доказа одбране почело је 20. септембра и трајало све до краја 2023.

У четири тачке оптужнице Пјетер Шаља се терети за ратне злочине – произвољно лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство – који су извршени приближно од 17. маја 1999. до 5. јуна 1999. над лицима затвореним у фабрици метала у месту Кукеш у Албанији.

У уводном излагању в. д. специјализованог тужиоца Вајтинг је нагласио да се предмети пред Специјализованим већима, укључујући и предмет против Шаље, не воде ни против Косова ни против ОВК, већ да се суди појединцима по оптужбама за кривична дела која су извршили током рата, и скренуо пажњу на то да су већина жртва косовски Албанци.

„Овај суд је потврда владавине права на Косову, укључујући право лица оптужених за ратне злочине на правично суђење.

Он је такође доказ да нико није изнад закона и да ће лица оптужена за кривична дела према међународном праву бити позвана на одговорност, без обзира на то за шта су се борила,“ додао је г. Вајтинг.

Пјетер Шаља је ухапшен у Белгији 16. марта 2021. и доведен у притворски објект СВК 15. априла 2021. Прво ступање пред суд одржано је 19. априла 2021. Специјализовано тужилаштво поднело је претпретресни поднесак 28. јануара 2022, а његову јавну редиговану верзију 14. априла 2023. Тужилаштво је током 2023. поднело 151 поднесак.

Тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја

Специјализовано тужилаштво је оспорило и жалбе и захтеве за заштиту законитости у предмету против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја. Обојица оптужених су 18. маја 2022. оглашени кривим за ометање правде, застрашивање сведока и кршење тајности поступка и изречена им је казна затвора од по четири и по године и новчана казна од по 100 евра.

Панел Апелационог суда потврдио је 2. фебруара 2023. осуде које је изрекао првостепени суд. Поред тога, Апелациони панел је потврдио већину закључака претресног панела, а један закључак је поништио и ублажио изречене казне са четири и по на четири године и три месеца затвора.

Врховни суд СВК одбио је 18. септембра 2023. захтев г. Гуцатија и захтев г. Харадинаја за заштиту законитости. Специјализовано тужилаштво је током 2023. у овом предмету поднело 14 поднесака.

Тужилац против Саљиха Мустафе

Тужилаштво је оспорило и жалбу Саљиха Мустафе на пресуду од 16. децембра 2022. којом је оглашен кривим за ратне злочине противправно лишавања слободе, мучење и убиство и осуђен на казну затвора у трајању од 26 година.

У пресуди донетој 14. децембра 2023, панел Апелационог суда потврдио је све осуде, истакао да се ради о веома тешким кривичним делима и г. Мустафи ублажио казну на 22 године затвора.

Тужилаштво је учествовало у жалбеном претресу одржаном 26. и 27. октобра и током 2023. поднело 30 поднесака.

Хапшење Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија

Специјализовано тужилаштво ухапсило је Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија на Косову 5. октобра 2023, у складу с налогом за хапшење, потврђеном оптужницом и налогом за довођење које је издао судија за претходни поступак СВК. У притворски објекат СВК доведени су 6. октобра 2023, а пред судију за претходни поступак су ступили 9. октобра 2023.

У оптуженици се г. Бахтијари и г. Јанузи терете за застрашивање и покушај ометања службених лица у вршењу службене дужности упућивањем озбиљних претњи, како појединачно тако и учествовањем у заједничком деловању групе. Специјализовано тужилаштво је 2023. у овом предмету поднело 91 поднесак.

Први ред, слева надесно: тужиоци Сезари Михалчук и Нико Барлинк
Други ред: специјализовани тужилац Кимберли Вест

Брифинзи за дипломате

Током 2023, Специјализовано тужилаштво одржало је низ брифинга за дипломате, на којима је представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора информисало о свом раду, изазовима с којима се суочава и на који начини међународна заједница може да допринесе раду СТ.

У децембру 2023. специјализовани тужилац Кимберли Вест састала се у Хагу с дипломатама из држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора, заједно с председницом СВК Екатерином Трендафиловом и секретаром Фиделмом Донлон.

У септембру 2023. заменик специјализованог тужиоца Вард Фердинандусе разговарао је у Хагу с представницима Радне групе ЕУ за Западни Балкан (COWEB), заједно са председницом Трендафиловом и секретаром Донлон. У јануару 2023, вршилац дужности специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг одржао је брифинг за амбасадоре из Политичко-безбедносног одбора ЕУ, заједно са председницом Трендафиловом и секретаром Донлон.

Хапшење Иснија Киљаја

Специјализовано тужилаштво уhapsило је Иснија Киљаја на Косову 2. новембра 2023. на основу наредбе за хапшење коју је издао специјализовани тужилац. Сутрадан, 3. новембра, г. Киљај је доведен у притворски објект СВК, а пред судију појединца ступио је 4. новембра 2023.

Киљај је ухапшен по оптужбама за кривична дела против правосуђа, укључујући ометање службеног лица у вршењу службене дужности и повреду тајности поступка. Тужилаштво је током 2023. у овом предмету поднело 18 поднесака.

Хапшење Хаџија Шаље

Специјализовано тужилаштво ухапсило је Хаџија Шаљу 11. децембра 2023, на основу налога за хапшење, налога за довођење и потврђене оптужнице које је издао судија за претходни поступак СВК.

У притворски објект СВК у Хагу доведен је 12. децембра 2023, а пред судију за претходни поступак ступио је 13. децембра 2023. године.

Хаџи Шаља је ухапшен по оптужбама за кривична дела против правосуђа, укључујући застрашивање сведока. Специјализовано тужилаштво је током 2023. у овом предмету поднело 14 поднесака.

Поводом хапшења г. Шаље, специјализовани тужилац Кимберли Вест изјавила је: „Изузетно је важно да грађани Косова могу слободно и без застрашивања да говоре о ономе што су преживели. То овој институцији омогућава да

оствари правду и допринесе владавини права на Косову. Специјализовано тужилаштво ће и даље на сваки начин настојати да заштити жртве и сведоке и да пред лице правде изведе лица која крше законе Косова због својих личних интереса”.

Поступак екстрадиције Дритана Гоцаја

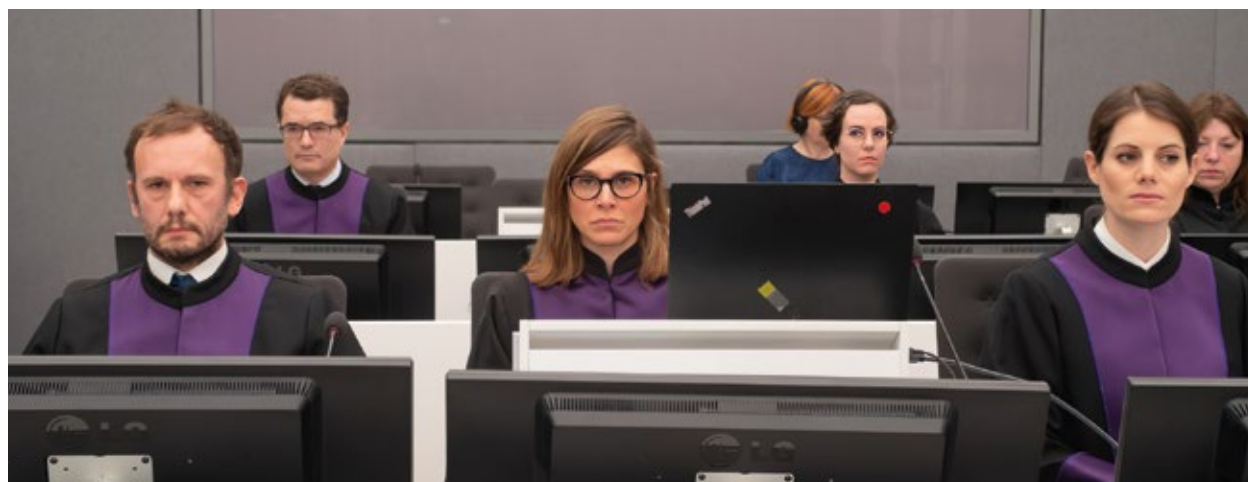
Специјализовано тужилаштво је такође тражило хапшење и изручење албанског држављанина Дритана Гоцаја због кривичних дела ометања правосуђа, која укључују застрашивање и ометање службеног лица у вршењу службене дужности.

Албански органи власти ухапсили су Гоцаја у Тирани 31. јула 2023, према налогу за хапшење који је на захтев СТ издао судија СВК и суд у Тирани је одобрио његову екстрадицију 18. септембра. Међутим, Гоцај је уложио жалбу на то решење и Апелациони суд га је 10. октобра 2023. ослободио.

Током целе 2023, Специјализовано тужилаштво је обављало и информативне разговоре са сведоцима, прегледало документарне доказе прикупљене током истрага и припремало их за обелодањивање, и сарађивало са релевантним властима, међународним организацијама и државама на добијању сагласности за употребу њихових докумената на суду и позивање лица повезаних с њима да сведоче пред судом.

Тужитељка Тазнин Шахабудин

Први ред слева надесно: тужиоци Филипо де Миничис, Гаја Перголо и Ева Вајлер
Други ред: в. д. специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг

Руководећи кадар тужилаштва

На челу Специјализованог тужилаштва је тим искусних тужилаца који имају радно искуство како из својих националних правосудних система, тако и на међународним судовима. Специјализовани тужилац је Кимберли Вест, бивши савезни тужилац САД са богатим искуством у домаћим и међународним кривичним истрагама.

Кимберли Вест | специјализовани тужилац

Госпођа Вест је дошла у Специјализовано тужилаштво у октобру 2023. из адвокатске фирме Ешкрофт у Бостону, у држави Масачусетс, у којој је радила од 2019. године као један од партнера и водећих адвоката и првенствено се бавила привредним криминалом. Пре тога, гђа Вест је преко двадесет година радила као тужилац на локалном, федералном и међународном нивоу.

Кимберли Вест била је шеф Канцеларије за сузбијање криминалитета у Јавном тужилаштву државе Масачусетс од 2015. до 2019. године. На тој дужности је водила тим од преко 120 истражитеља и тужилаца који су радили на широком спектру случајева финансијских превара, јавне корупције, трговине наркотицима, илегалног коцкања и трговине људима, као и на жалбеним поступцима и на подршци оштећеним лицима и сведоцима.

Пре Јавног тужилаштва државе Масачусетс, гђа Вест је радила у Савезном јавном тужилаштву за подручје Масачусетса, где је две године радила на месту помоћника јавног тужиоца у Одељењу за преваре у здравственој заштити и шест година у Одељењу за националну безбедност.

У периоду од 2008. до 2013, гђа Вест је радила као тужилац на Међународном кривичном суду за бившу Југославију (МКСЈ) у Хагу, као члан тима тужилаштва у предмету против Радована Караџића због његове улоге у геноциду у Сребреници. Такође је била део тима тужилаштва у предмету против Прлића и осталих за кривична дела учињена у Мостару и за рушење Старог моста.

Диплому *Juris Doctor* гђа Вест је стекла на Правном факултету Универзитета у Сафоку, у Масачусетсу и примљена је у адвокатску комору државе Масачусетса. Основне студије завршила је на Бостон Колеџу у Масачусетсу.

Вршилац дужности специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг

Алекс Вајтинг је био вршилац дужности специјализованог тужиоца од новембра 2022. до августа 2023. Пре тога, од септембра 2020. до новембра 2022. г. Вајтинг је био заменик специјализованог тужиоца, а од јуна 2019. до августа 2020. начелник Одељења за истраге.

Алекс Вајтинг има француско и америчко држављанство и има богато искуство као тужилац како у домаћем тако и у међународном правосуђу, укључујући рад на Међународном кривичном суду (МКС) и на МКСЈ.

Дипломирао је на Колеџу Јејл и правном факултету на Универзитету Јејл, а Специјализованом тужилаштву се прикључио са правног факултета Универзитета Харвард, где је од 2013. радио као професор практичне наставе.

У тужилаштву МКС радио је од 2010. до 2013, најпре као координатор за истраге задужен за надзор свих истрага, а затим као координатор тужилаштва надлежан за надзор кривичног гоњења.

На МКСЈ, г. Вајтинг је од 2002. до 2007. је водио тим тужилаца на суђењу Фатмиру Љимају, Исаку Мусљијуу и Харадину Баљи, као и тим тужилаца на суђењу Милану Мартићу и Драгомиру Милошевићу.

Пре рада на МКСЈ, г. Вајтинг је био савезни тужилац САД, прво при Управи за грађанска права Кривичног одељења у Вашингтону, а затим у канцеларији Савезног јавног тужилаштва у Бостону, у држави Масачусетс, где се првенствено бавио организованим криминалом и корупцијом.

Вард Фердинандусе |
заменик специјализованог тужиоца

Заменик специјализованог тужиоца Вард Фердинандусе почео је да ради за Специјализовано тужилаштво 2020, као начелник Одељења за истраге. Господин Фердинандусе је држављанин Холандије и има диплому правних наука и докторат на тему примене међународног кривичног права у националном правосуђу, који је одбранио на Универзитету у Амстердаму. Објавио је низ радова из области националног и међународног кривичног права, а предавао је и међународно и европско кривично право на Универзитету у Гронингену, с тежиштем на међународној сарадњи у кривичним питањима.

Као тужилац у Националном јавном тужилаштву у Ротердаму, г. Фердинандусе је радио на кривичним предметима, поступцима екстрадиције и истрагама о међународним злочинима геноцида, ратним злочинима, мучењу, пиратерији и тероризму. На дужност у СТ ступио је након суђења везаног за лет МН17, на коме је био главни тужилац.

Алан Тигер | виши тужилац

Виши тужилац Ален Тигер, држављанин САД, има богато радно искуство у САД и на МКСЈ. Господин Тигер је учествовао и на првом суђењу пред МКСЈ, против Душка Тадића, и на последњем, у коме је оптужени био Ратко Младић. Такође је био виши тужилац на суђењима Анти Готовини, Радовану Караџићу, Момчилу Крајишнику, Дарку Мрђи и Биљани Плавшић.

Господин Тигер је обављао дужност савезног тужиоца у Управи за грађанска права Кривичног одељења Министарства правде САД од 1987. до 1994, где је кривично гонио одговорне за дела насиља на расној основи и дела полицијске бруталности широм земље, на пример у предмету у коме је оштећени био Родни Кинг.

Дипломирао је на Универзитету Калифорније у Лос Анђелесу, а диплому *Juris Doctor* стекао на Универзитету у Санта Клари.

Клер Лосон | виши тужилац

Виши тужилац Клер Лосон, држављанка Ирске, има диплому Универзитетског Колеџа у Даблину, једногодишњу специјализацију из међународног права на Универзитету у Мелбурну, као и диплому магистра права Универзитета Колумбија. Пре доласка у СТ, гђа Лосон је радила у Судском одељењу МКС, у Тужилаштву МКСЈ, као саветница ирске владе за људска права, а такође је била запослена у једној водећој ирској адвокатској канцеларији.

Госпођа Лосон је била ангажована на више међународних кривичних предмета, између осталих из Централноафричке Републике, Демократске Републике Конго, Кеније и бивше Југославије. Такође је у име ЕУ предводила преговоре у области људских права пред УН.

Тимови тужилаштва

Тим тужилаштва у жалбеном поступку у предмету Мустафа

Тим у жалбеном поступку у предмету против Саљиха Мустафе чинили су Сезари Михалчук и Нико Барлинк. Господин Михалчук је пољски тужилац који се школовао у Пољској и Уједињеном Краљевству, а у његово претходно радно искуство, између осталог, спада и место начелника Одељења за владавину права и правног одељења при Специјалном представништву ЕУ за Косово у периоду од 2015. до 2020. и начелника Одељења

за ратне злочине при Специјалном тужилаштву Републике Косово у периоду од 2010. до 2015.

Господин Барлинк, помоћник тужиоца, немачки је држављанин и студирао је право у Аустралији. Радио је за Јавно тужилаштво у Мелбурну, Канцеларију истражних судија на Ванредним већима при судовима Камбоџе и у претресном већу на Специјалном суду за Либан.

Цезари Михалчук | тужилац

Нико Барлинк | помоћник тужиоца

Тим тужилаштва у жалбеном поступку у предмету Гуцати и Харадинај

Тим у жалбеном поступку у предмету против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја 2022. чинили су Џејмс Пач и Мат Халинг. Тужилац г. Пач, држављанин Малте, школовао се на Малти и у Уједињеном Краљевству, а радно искуство стекао

је у тужилаштвима Специјалног суда за Сијера Леоне и МКС. Господин Халинг је тужилац из САД, члан Адвокатске коморе Калифорније, а у Тужилаштву је почео да ради 2020, дошавши из МКС, где је био запослен од 2011.

Џејмс Пач | тужилац

Мат Халинг | тужилац

Тим тужилаштва у суђењу у предмету Пјетер Шаља

Тим Тужилаштва у предмету против Пјетера Шаље чине Филипо де Миничис, Гаја Перголо и Ева Вајлер. Помоћник тужиоца г. Де Миничис, држављанин Италије, стекао је радно искуство на МКСЈ, у Канцеларији истражних судија на Ванредним већима при судовима Камбоџе и у канцеларији Високог комесаријата Уједињених нација за људска права у Јужној Кореји. Помоћник тужиоца гђа Перголо је држављанка Италије, школована у Италији и Уједињеном Краљевству, а радно искуство је стекла у Тужилаштву Међународног резидуалног механизма за кривичне

судове у Хагу, у канцеларији Програма помоћи Уједињених нација суђењима Црвеним Кмерима у Пном Пену у Камбоџи и на Специјалном суду за Сијера Леоне. Радила је и у невладиној организацији REDRESS која покреће кривичне поступке у име преживелих жртава мучења. Помоћник тужиоца гђа Вајлер, швајцарска држављанка, радила је као адвокат у једној од водећих швајцарских адвокатских канцеларија за грађанско и кривично право, а такође и као војни истражни судија и војни тужилац.

Филипо де Миничис
помоћник тужиоца

Гаја Перголо
помоћник тужиоца

Ева Вајлер
помоћник тужиоца

Систематизација

У СТ раде тужиоци, правни саветници, стручњаци за безбедност, истражитељи, аналитичари, стручњаци за заштиту сведока и особље за подршку. Крајем 2023. у СТ је било запослено 78 лица, из 24 државе чланице ЕУ и трећих држава контрибутора. Од тог броја, 44 су мушкарци, а 34 жене.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО КОСОВА
ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023.**

Издају и дистрибуирају:
Специјализована већа Косова

Издато на три језика:
албанском, српском и енглеском

Подробније информације о СВК:
www.scp-ks.org

За питања медија у вези са Специјализованим већима:
mediaKSC@scp-ks.org

За питања медија у вези са Специјализованим тужилаштом:
spokespersonSPO@scp-ks.org

Графичка обрада:
Wim Jansen Design
www.wimjansendesign.nl

Штампа
Quantes Grafimedia
www.quant.es.nl

Носилац ауторских права © 2024
Специјализована већа и
Специјализовано тужилаштво
Косова.

Сва права задржана.

A blue-tinted photograph of a wooden chair and a glass gavel on a table. The chair is in the background, and the gavel is in the foreground on the right. The scene is dimly lit, with the blue tint creating a somber or official atmosphere.

www.scp-ks.org